

Ötököiden teemavuosi 2019

OSAVUOSIKATSAUS 2-2019

23.9.2019

RAPORTIN TOIMITUSKUNTA

Ritva Viljanen	kaupunginjohtaja
Matti Ruusula	va. talousjohtaja
Teija Oras	vs. talousarviopäällikkö
Päivi Kunnas	taloussihteeri

OSAVUOSIKATSAUKSEN VASTUUHENKILÖT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Henrik Lönngqvist	Taloussuunnittelu, tietopalvelut p. 050-318 1582
-------------------	--

KAUPUNKITASON TALOUS

Matti Ruusula	Taloussuunnittelu, p. 043-824 9254
Teija Oras	Taloussuunnittelu, p. 050-314 5084
Henrik Lönngqvist	Taloussuunnittelu, tietopalvelut, p. 050-318 1582
Pirjo van Nues	Rahoitus, p. 0400-889 180

TOIMIALAT

Teija Oras	Kaupunginjohtajan toimiala, p. 050-314 5084
Susanna Taipale-Vuorinen	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala, p. 0400-444 883
Ari Toiva	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala, p. 0400-617 168
Eila Tanninen	Sivistystoimen toimiala, p. 040-589 2731
Jonna Hohti	Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala, p. 043-836 8687

LIIKELAITOKSET

Hanna Heiskanen	Vantaan työterveys liikelaitos, p. 050-350 2035
Jyrki Landstedt	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos, p. 050-314 5385
Joona Iso-Lotila	Suun terveydenhuollon liikelaitos, p. 040-716 4822

RAHASTOT

Ossi Huuskonen	Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, p. 0400-815 428
Jonna Hohti	Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, p. 043-836 8687
Assi Sihvonen	Sosiaalisen luototuksen rahasto, p. 050-3030458
Hannele Nordman	Vahinkorahasto, p. 040-682 4975

HENKILÖSTÖ

Kirsi-Marja Lievonon	Henkilöstökeskus, p. 040-570 5593
----------------------	-----------------------------------

KONSERNIYHTIÖT

Teija Kauhanen	Konsernihallinto, p. 050-318 1461
----------------	-----------------------------------

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ	1
TALOUDEN KEHITYS.....	5
Yleinen talouskehitys.....	5
Kaupungin verorahoitus	6
Käyttötalous.....	8
Investoinnit.....	8
Rahoitus.....	9
Rahoitusmarkkinat	10
SITOVAT TAVOITTEET	11
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet.....	11
Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet	11
KESKEISET TUNNUSLUVUT.....	11
VEROTULOT	12
TULOSLASKELMA	13
RAHOITUSLASKELMA.....	13
TULOSLASKELMAERITTELY.....	14
YLEISHALLINTO	15
KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA.....	16
KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA	18
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA	21
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA.....	24
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA.....	27
LIIKELAITOKSET	30
Vantaan työterveys liikelaitos	30
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	31
Suun terveydenhuollon liikelaitos	32
RAHASTOT	34
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto.....	34
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto	34
Sosiaalinen luototus	34
Vahinkorahasto.....	34
INVESTOINNIT.....	35
Rakentaminen.....	35
Uudisrakentaminen	35
Korjausrakentaminen	36
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	37
Aineeton omaisuus.....	37
Julkinen käyttöomaisuus	37

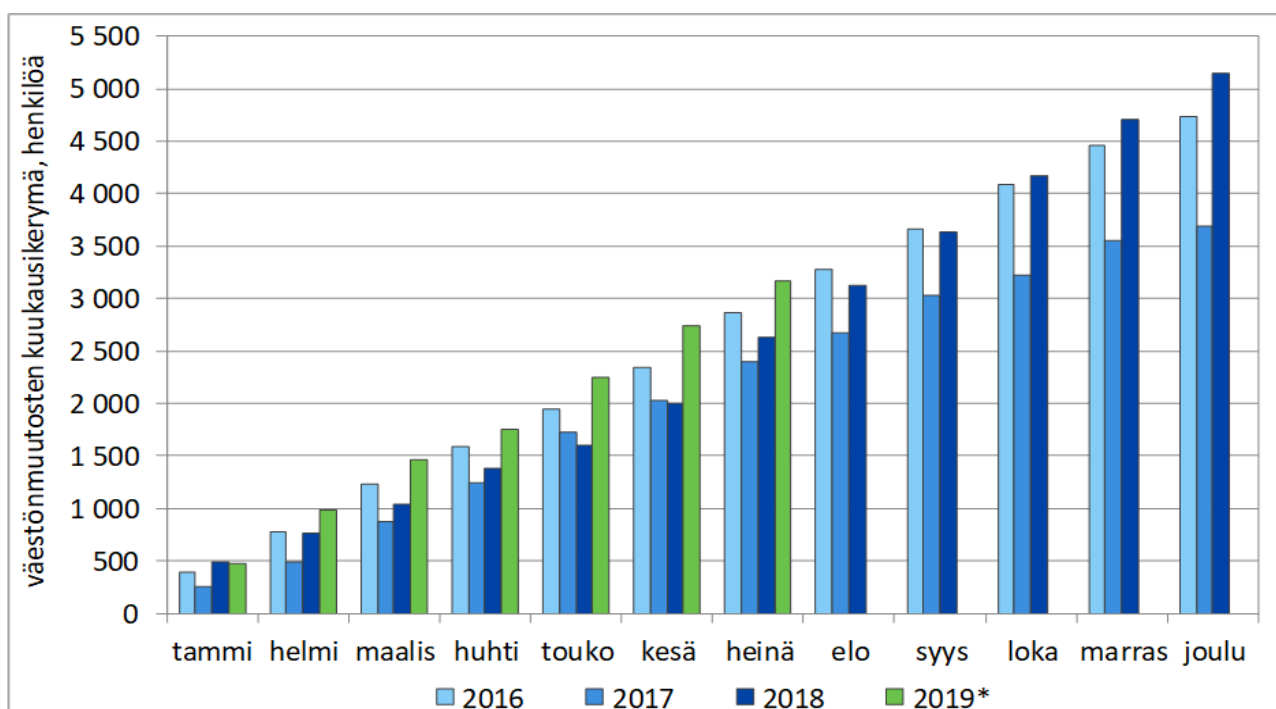
Irtain omaisuus	37
Kiinteä omaisuus	38
Osakkeet ja osuudet	38
Liikelaitosten investoinnit.....	38
<i>HENKILÖSTÖ</i>	39
<i>VANTAAN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT</i>	40

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Väestönkasvu edelleen korkealla tasolla

Vantaan väkiluku oli heinäkuun 2019 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan runsaat 231 300 henkeä. Väestö kasvoi tammi-heinäkuussa 2019 lähes 3 200 hengellä. Tämä on yli 500 henkeä enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2018. Ero muodostui erityisesti kuntien välisestä muuttoliikkeestä saatavan muuttovoiton kasvusta, joka nousi vuoden 2018 tammi-maaliskuun 1 260 hengestä lähes 1 600 henkeen tammi-maaliskuussa 2019, sekä nettomaahanmuutosta, joka kasvoi lähes 200 henkeä vuoteen 2018 verrattuna, ollen tammi-heinäkuussa 2019 yli 950 henkeä. Luonnollinen väestönmuutos, syntyneiden enemmisyys kuolleisiin nähden, laski edelleen ollen tammi-heinäkuussa 570 henkeä, missä vähennystä edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden noin 60 henkeä.

Kuvio 1: Väestönkasvu Vantaalla vuosina 2016–2019, kuukausittaiset kertymät (2019 ennakkotieto)

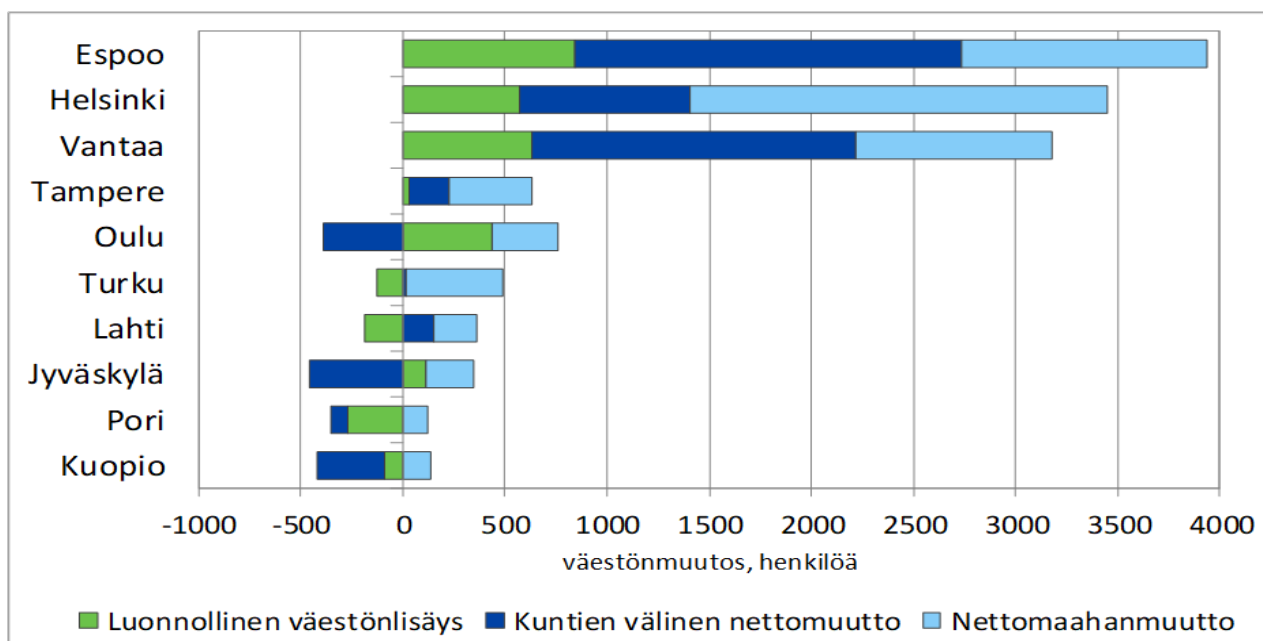

Lähde: Tilastokeskus

Suurimpien kaupunkien vertailussa Helsingin, Espoon ja Vantaan väestönkasvu eroaa nopeudellaan selvästi muista kaupungeista. Espoon väkiluku kasvoi vuoden 2019 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana kaikista kunnista määrällisesti eniten, yli 3 900 henkeä. Helsingin väkiluku kasvoi samalla ajanjaksolla lähes 3 500 hengellä ja Vantaan lähes 3 200 hengellä.

Suurista kaupungeista luonnollinen väestönkasvu, syntyneiden enemmisyys kuolleisiin nähden, oli positiivinen Helsingin, Espoon sekä Vantaan ohella vain Oulussa ja niukasti myös Jyväskylässä. Kotimaan muuttoliikkeessä muuttovoittoa kertyi Espoon (1 900 henkeä), Vantaan (1 600 henkeä) ja Helsingin (800 henkeä) ohella merkittävässä määrin vain Tampereella (200 henkeä) ja Lahdessa (150 henkeä). Maahanmuutosta muuttovoittoa kertyi eniten Helsingissä, noin 2 000 henkeä. Espoossa maahanmuutto kasvatti väestömäärää nettomääräisesti 1 200 henkeä ja Vantaalla lähes 1 000 henkeä. Nettomaahanmuutto oli vuoden 2019 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana positiivinen kaikissa suurissa kaupungeissa.

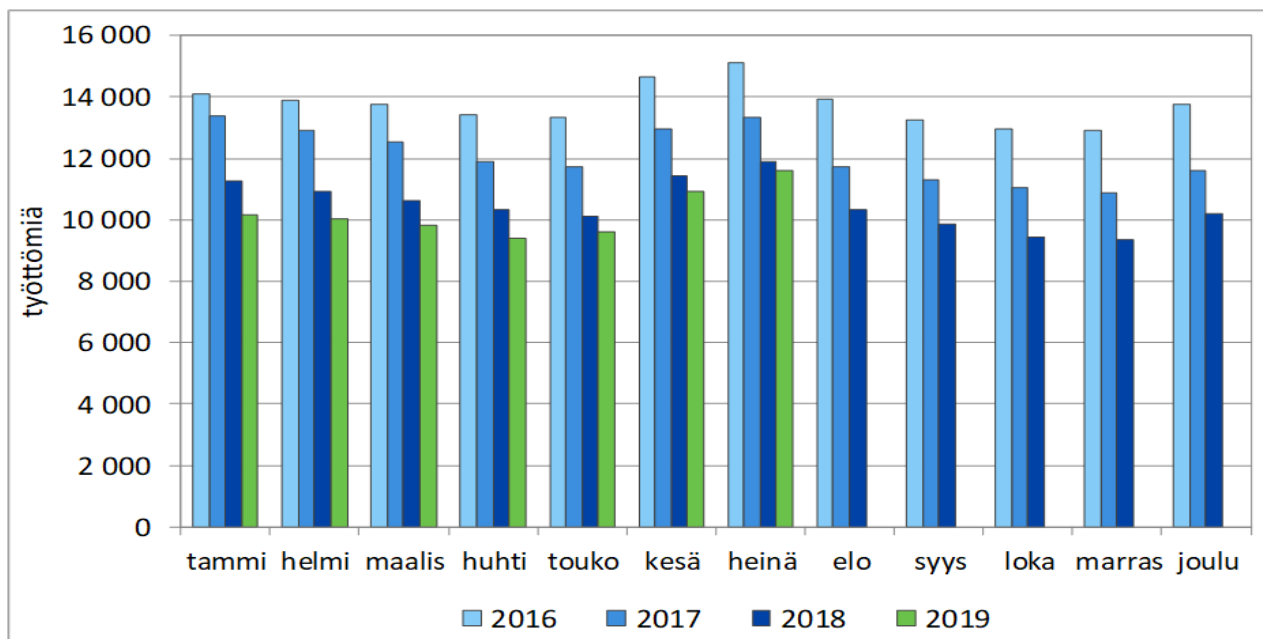
Kuvio 2: Väestönmuutos suurimmissa kaupungeissa tammi-heinäkuussa 2019 (ennakkotieto)

Työttömyyden lasku hidastuu, avoimien työpaikkojen määrä kasvaa

Työttömyyden lasku on hidastanut alkuvuoden aikana selvästi. Työ- ja elinkeinoministeriön tilastojen mukaan työttömänä oli Vantaalla heinäkuun 2019 lopussa noin 11 600 henkeä, mikä on noin 300 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Vantaan työttömyysaste oli heinäkuun lopussa 9,8 prosenttia, mikä on 0,4 prosenttiyksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. Helsingissä työttömyysaste oli 10,4 prosenttia, Espoossa 8,9 prosenttia ja kehyskunnissa 8,0 prosenttia. Helsingin seudun työttömyysaste oli 9,5 prosenttia, mikä on 0,7 prosenttiyksikkö alempi kuin koko maan työttömyysaste. Turussa, Tampereella ja Oulussa työttömyysaste oli noin 13 prosentin tasolla.

Kuvio 3: Työttömät (ml. lomautetut) kunkin kuukauden lopussa vuosina 2016–2019

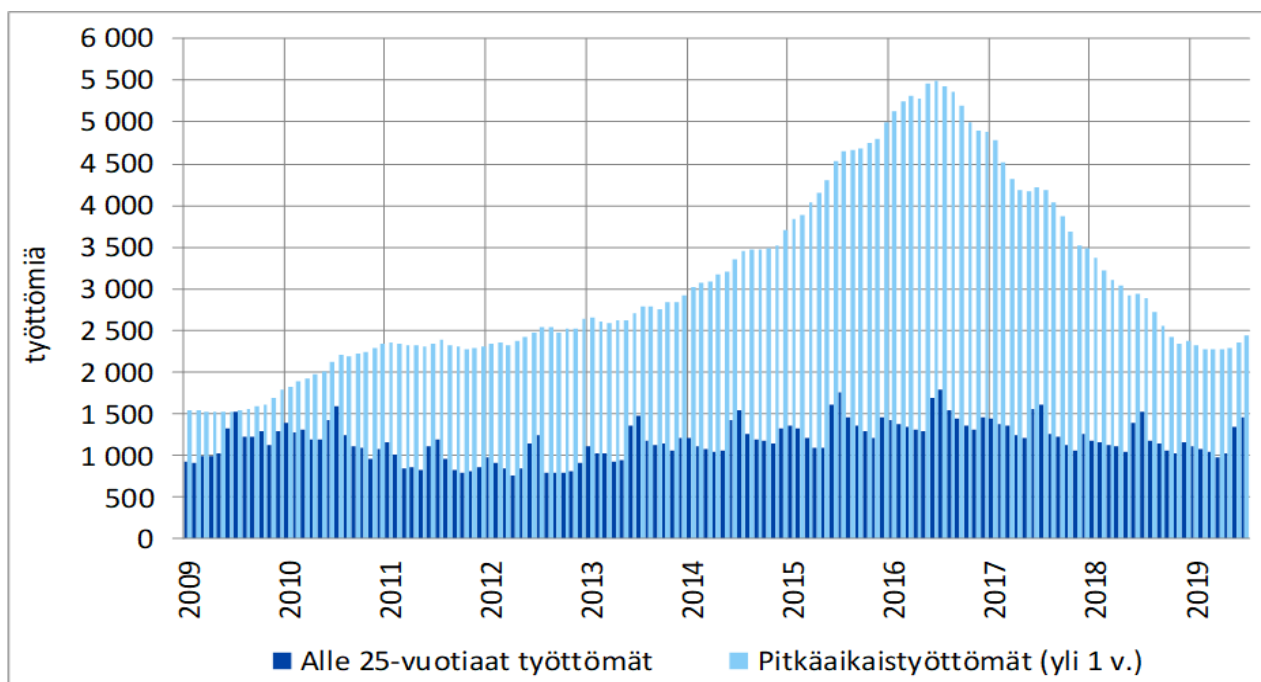

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Vantaalla oli työttömänä heinäkuun 2019 lopussa vajaat 1 500 alle 25-vuotiasta, mikä on noin 50 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Helsingissä nuoria työttömiä oli lähes 3 100 ja Espoossa runsaat 1 300. Kaikkiaan Helsingin seudulla oli alle 25-vuotiaita työttömänä heinäkuun 2019 lopussa 7 600 henkeä eli lähes

600 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Myös yli 50-vuotiaiden työttömien määrä on edelleen laskenut. Yli 50-vuotiaita oli Vantaalla heinäkuussa 2019 työttömänä runsaat 3 600 henkeä, mikä on noin 200 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pidempään kuin vuoden työttömänä olleita oli Vantaalla heinäkuun 2019 lopussa runsaat 2 400 henkeä, laskua heinäkuun 2018 tilanteeseen verrattuna vajaat 400 henkeä.

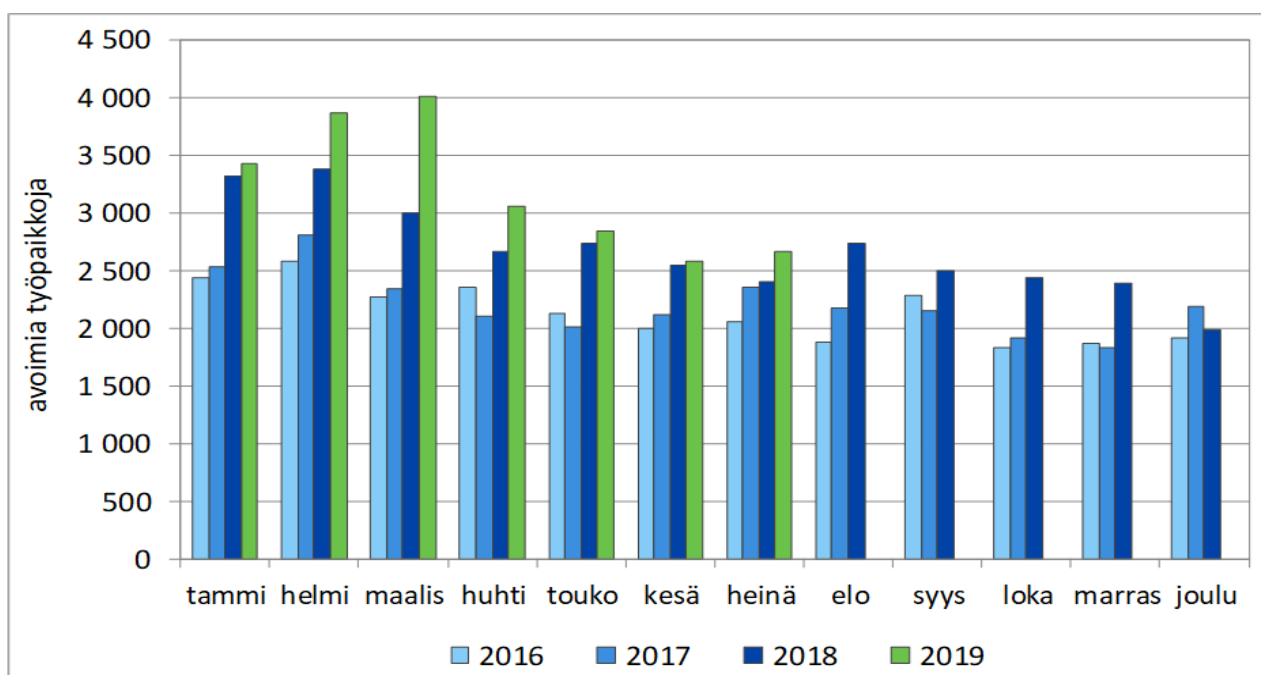
Kuvio 4: Nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömät Vantaalla kunkin kuukauden lopussa vuosina 2009–2019

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Samalla kun työttömyys on edelleen laskenut, avoimien työpaikkojen määrä on Vantaalla kasvanut huomattavasti. Heinäkuussa 2019 avoimia työpaikkoja oli lähes 2 600, mikä on noin 250 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin. Helsingin seudulla avoimia työpaikkoja oli runsaat 16 000. Vuotta aiemmin, heinäkuussa 2018, avoimia työpaikkoja oli vajaat 14 300.

Kuvio 5. Avoimet työpaikat Vantaalla kunkin kuukauden lopussa vuosina 2016–2019

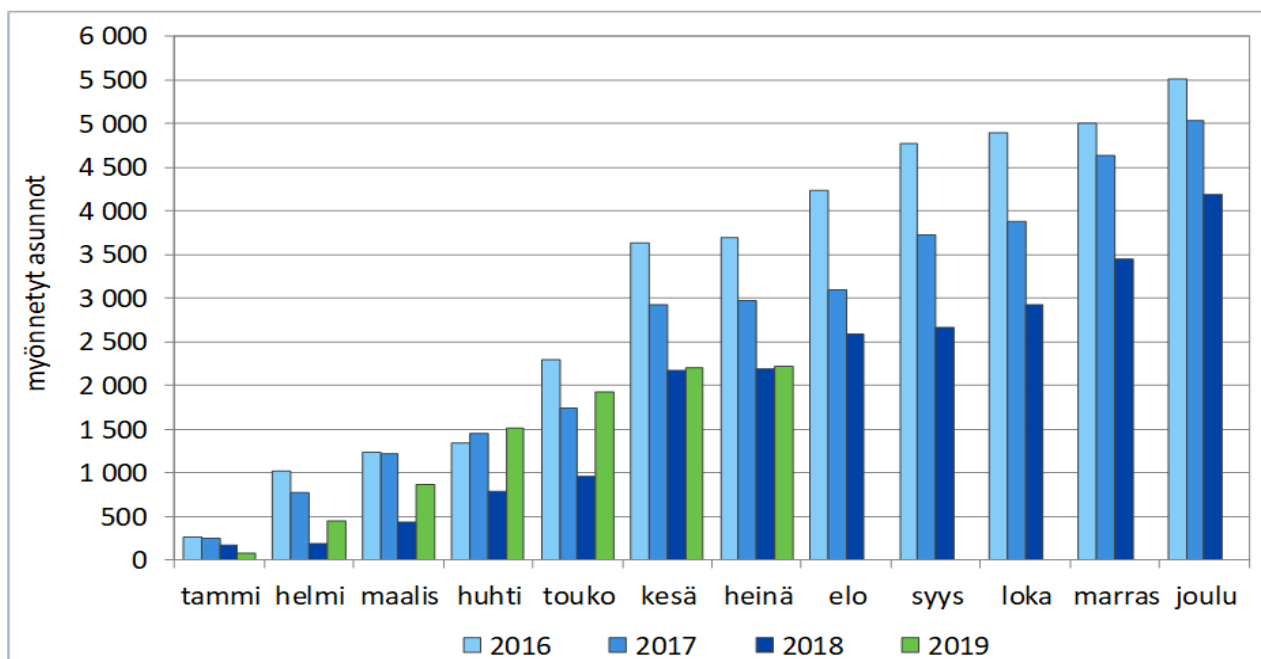
Lähde: Työ ja elinkeinoministeriö

Asuntoja valmistuu runsaasti, aloitukset vähentyneet

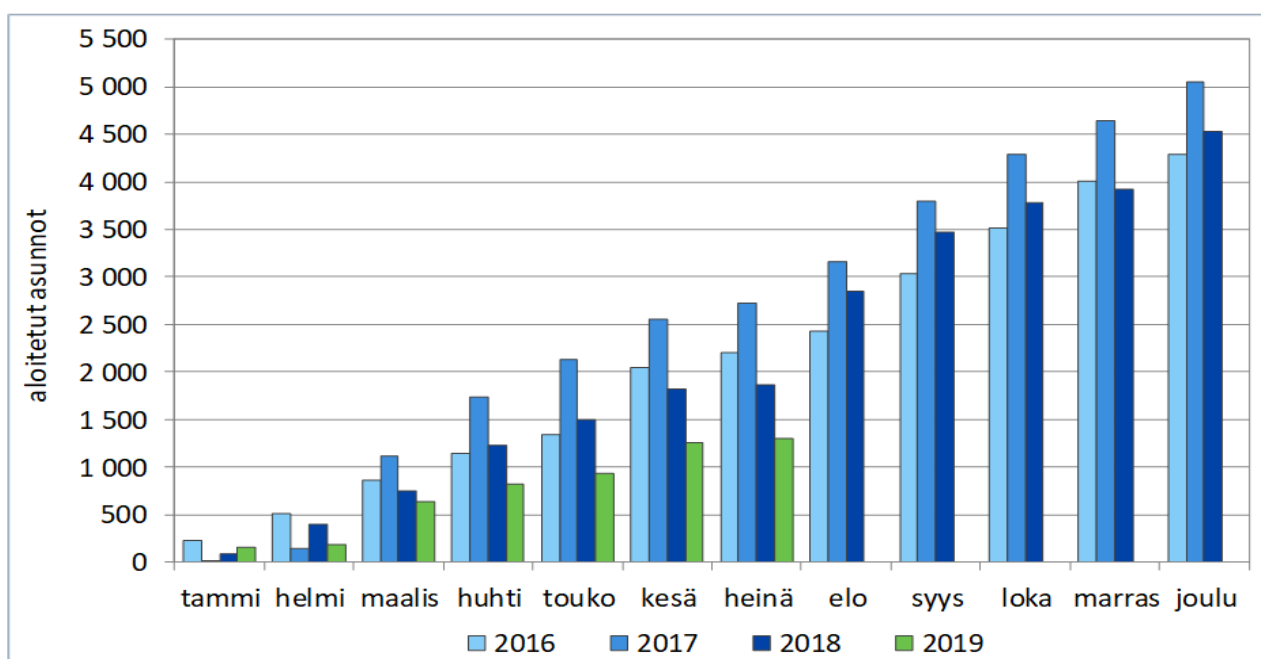
Asuntotuotannon tilastointiin liittyy tällä hetkellä laatuongelmia, jotka johtuvat tietojärjestelmissä tehdyistä muutoksista. Tässä esitettävä tiedot ovat suuntaa-antavia ja tulokset voivat muuttua myöhemmin.

Alustavien tietojen mukaan, tammi-heinäkuussa 2019 myönnettiin rakennuslupia noin 2 200 asunnolle, mikä on likimain sama määrä kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Asuntotuotannon aloitukset laskivat kuitenkin yli 1 000 asunnolla edelliseen vuoden heinäkuun tilanteeseen verrattuna. Verrattuna vuoden 2017 heinäkuun tilanteeseen, asuntotuotannon aloitusten määrä on puolittunut. Vuoden 2019 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana valmistuneiden asuntojen määrä, runsaat 2 000, on likimain samalla tasolla vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Asuntotuotannosta valtaosa on, edellisten vuosien tapaan, kerrostaloasuntoja.

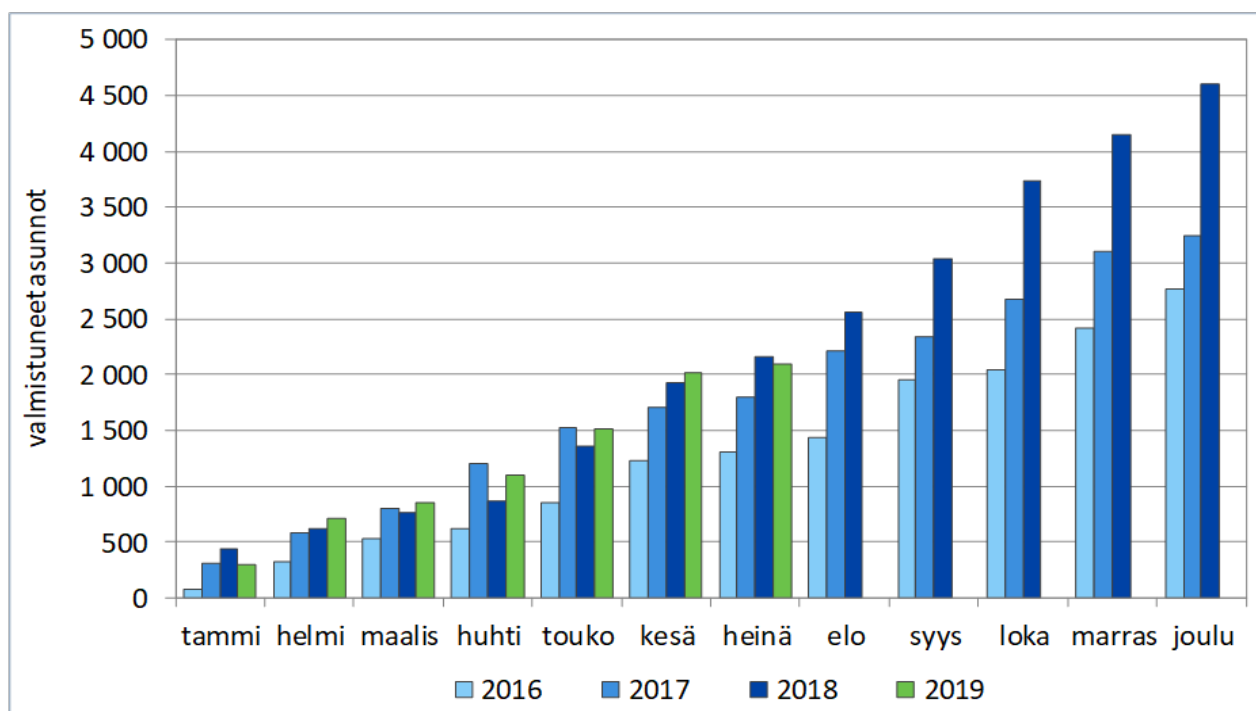
Kuvio 6: Asuntotuotanto, myönnettyjen rakennuslupien kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2016–2019

Kuvio 7: Asuntotuotanto, aloitettujen asuntojen kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2016–2019

Kuvio 8: Asuntotuotanto, valmistuneiden asuntojen kuukausikertymä Vantaalla vuosina 2016–2019

Lähde: Facta-kuntarekisteri & Vantaan Matti-järjestelmä

TALOUDEN KEHITYS

Yleinen talouskehitys

Bruttokansantuotteen kasvu hidastuu Valtiovarainministeriön kesän 2019 taloudellisen katsauksen mukaan 1,6 %:iin vuonna 2019. Lähivuosina talouskasvun odotetaan edelleen hidastuvan talouden rakenteellisten tekijöiden, työikäisen väestön supistumisen ja korkean rakenteellisen työttömyyden, takia. Vienti kuitenkin kasvaa telakkateollisuuden suurtoimitusten siivittämänä lähes kolme prosenttia vuonna 2019. Työn tuottavuuden kasvu on edelleen heikkoa.

Asuntoinvestoinnit vähenevät merkittävästi. Asuntotuotannon aloitusten arvioidaan vähenevän edellisten vuosien 45 000 tasolta noin 38 000 asunnon tasolle vuonna 2019. Tuotannollisten investointien osalta kuluva vuosi jää vaatimattomaksi, mutta näkymät ovat pidemmällä aikavälillä suotuisat lukuisien valmisteilla olevien suurinvestointien vuoksi. Julkiset investoinnit jatkavat kasvuaan. Myös investoinnit tutkimukseen ja kehitykseen, niin yksityisen kuin julkisenkin sektorin, ovat kasvusuunnassa.

Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu vakaana, kotitalouksien käytettävissä olevat reaalitytulot kasvavat lähes 3 prosenttia vuonna 2019. Kehityksen takana on sekä yleinen ansiotason nousu että työttömyyden aleneminen. Nimellisasioiden ennakoitaan nousevan 2,7 prosenttia ja inflaation ennakoitaan olevan 1,2 prosenttia. Työllisyysasteen arvioidaan nousevan 72,6 prosenttiin.

Julkisyhteisöjen bruttovelka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee edelleen, vaikkakin aiempia vuosia hitaammin. Ennusteen mukaan julkisyhteisöjen bruttovelka suhteessa bruttokansantuotteeseen olisi 58,3 prosenttia vuonna 2019 ja julkisyhteisöjen rahoitusjäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen olisi -0,7 prosenttia. Julkisyhteisöjen velan BKT-osuuden odotetaan kääntyvän kasvuun lähivuosina. Veroasteen odotetaan olevan kuluvan vuonna 42,2 prosenttia, missä laskua 0,2 prosenttiyksikköä vuoteen 2018 verrattuna.

Kuntatalous heikkeni vuonna 2018 varsin selvästi edellisvuoteen verrattuna. Kuntatalouden vuosikate ei riittänyt täysin kattamaan tuloksen näkökulmasta poistoja ja arvonalentumisia eikä rahoituksen näkökulmasta nettoinvestointeja. Koko kuntatalouden tilikauden tulos oli tilinpäätöstietojen perusteella vain noin 7,5 milj.

euroa positiivinen, kun vuonna 2017 vastaava luku oli noin 1,3 mrd. euroa. Kuntien lainakanta kasvoi noin 600 milj. euroa yhteensä 16,7 mrd. euroon.

Kuluvana vuonna kuntien menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen. Lomarahojen palautumisen vaikutus näkyy suurimmaksi osaksi jo vuonna 2019. Myös investointimenot jatkavat kasvuaan, sillä sairaaloiden, koulujen, liikenneväylien ja kunnallistekniikan uudisrakentaminen ja korjaaminen jatkuvat vilkkaana.

Kuntien kunnallisveron ennakonpidätysten kertymät eivät ole kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Kuntaliiton arvion mukaan ennakoita olisi pitänyt kertyä kunnille elokuun loppuun mennessä yli 450 milj. euroa toteutunutta enemmän ja koko vuoden kertymävajeeksi arvioidaan 600-700 milj. euroa. Kunnille tilitettyjä ennakoita ovat kuluvana vuonna pienentäneet kaksi toisistaan erillistä asiaa eli verokorttiuudistus sekä Tulorekisteri-ilmoittamisen ongelmat. Verohallinnon tekemien selvitysten perusteella suurin osa kunnille tilitettyjen ennakoiden kertymävajeesta johtuu erityisesti verokorttiuudistuksesta (yli 80 prosenttia). Verokorttiuudistuksessa on kyse siitä, että uudessa ennakoperintämenettelyssä on luovuttu palkkakausi-kohtaisista tulorajoista ja sivutulokorteista, jolloin ennakonpidätykset on toimitettu alkuvuodesta huomattavasti aiempaa käytäntöä alhaisempina.

Verohallinnon laatiman selvityksen perusteella verokorttiuudistuksesta johtuva kertymävaje alkaa korjaantua suurelta osin vasta joulukuussa tehtävissä ennakonpidätyksissä. Täten loppusyksyn aikana kertymävaje kasvaa edelleen kuukausittain, elleivät veronmaksajat korota yleisesti veroprosenttejaan tai verokorttien vuosittaiset ansiorajat ylity laajasti. Kunnille suoritettavissa verotilityksissä korjausliike näkyisi siten erityisesti vasta tammikuussa. Lopullisesti vaje korjaantuu vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen. Verokorttiuudistus on pysyvä muutos. Vaikka kertymävaje korjaantuu vuoden 2019 kunnallisverojen osalta vuoden 2020 aikana, niin verovuoden 2020 ennakoverot kertyvät taas samalla tavalla jättäen vuoden 2020 ennakot vastaavasti alemmalle tasolle.

Kuntien tammi-elokuussa saamat yhteisöverotilitykset ovat nousseet 3,9 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Kokonaisuutena Kuntaliitto ennakoi kuntien saamien verotulojen nousevan vuonna 2019 vain 1,8 prosenttia vuoteen 2018 verrattuna.

Alkuperäisessä valtion talousarviossa kuntien valtionavut laskevat vuonna 2019 edellisvuodesta, mikä johtuu mm. valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Myöskään valtionosuuksiin ei tehdä indeksikorotusta vuonna 2019. Hallituksen syyskuisessa budjettiriihessä päätettiin myöntää kunnille lisäbudjetissa ylimääräinen jo vuonna 2019 maksettava 237 milj. euron kikyn lomarahaleikkauksien päättymiseen liittyvä kompensatioerä kuntien heikon taloustilanteen vuoksi.

Verojärjestelmäuudistusten vaikutuksesta kuntien taloustilanne kokonaisuutena uhkaa muodostua vuonna 2019 ennätyksellisen heikoksi. Vuonna 2020 tilanne normalisoitunee verotulokertymien osalta. Lisäksi valtioapujen korotukset helpottavat kuntien tilannetta vuonna 2020.

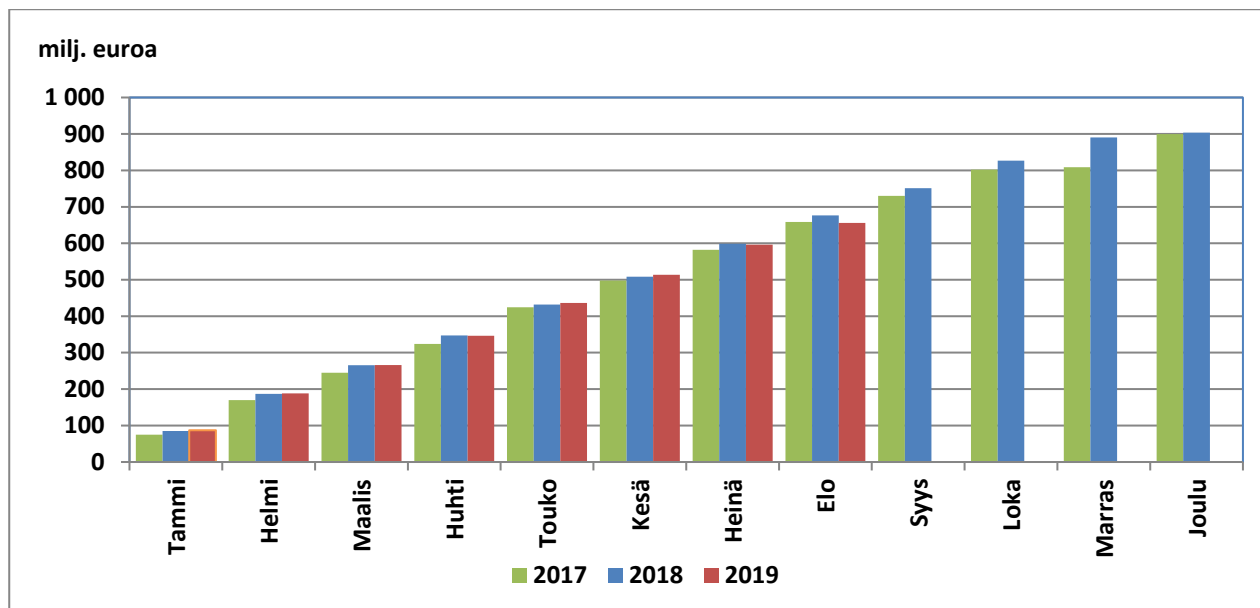
Kaupungin verorahoitus

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2019 verotilityksiä yhteensä 658 milj. euroa (2018: 679 milj. euroa), josta kunnallisveroja 601,8 milj. euroa (2018: 621,8 milj. euroa), yhteisöveroja 53,9 milj. euroa (2018: 54,6 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 2,0 milj. euroa (2018: 2,8 milj. euroa). Kiinteistöverot tilitetään pääosin kahdessa erässä syys- ja lokakuussa.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 5,1 prosenttia edellisvuotta vähemmän, Vantaalla oli laskua 3,2 prosenttia. Verovuoden 2019 kunnallisveron ennakoita kaupunki on saanut tammi-elokuussa yhteensä 509,1 milj. euroa, 0,2 prosentin lasku edellisvuoteen verrattuna.

Tammi-elokuun kunnallisverotilityksiä laskee edelliseen vuoteen nähden erityisesti joustava verotuksen valmistuminen, joka aikaistaa veronpalautusten ja jäännösverojen maksuja. Lisäksi verokortti uudistus ja Tulorekisteri-ilmoittamisen ongelmat laskevat koko vuoden 2019 tilityksiä ennakoidusta.

Kuvio 9: Kunnallis- ja yhteisöveron kumulatiiviset kuukausittaiset tilitykset 2017–2019

Kuntaryhmän ja Vantaan jako-osuudet kunnallisveroista vuosille 2017–2019

Verovuosi	Otettu käyttöön	Kuntaryhmä	Jako-osuus
Verovuosi 2019	Elokuu 2019	0,6138	0,0444311331
Verovuosi 2018	Tammikuu 2019	0,6162	0,0441927542
Verovuosi 2017	Joulukuu 2018	0,6163	0,0436242189

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa elokuussa vuoden 2017 valmistuneen verotuksen, vuoden 2018 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kehikon mukaan kertyvän Vantaalla noin 32 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu pääosin verottajan tekemästä verokortti uudistuksesta ja Tulorekisteri-ilmoitusten ongelmista johtuen, jolloin kasvua edelliseen vuoteen nähden olisi 3,3 prosenttia. Vuoden 2018 verotus valmistuu loka-marraskuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus ja sen vaikutus marraskuun tilityksen suuruuteen varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastettaneen myös vuoden 2019 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 53,9 milj. euroa tammi-elokuussa, laskua 1,4 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen muutos edellisvuoteen oli 3,9 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan kuntaliiton verokehikon mukaan alittavan talousarvion noin 7 milj. eurolla erityisesti Vantaan laskeneen jako-osuuden vuoksi.

Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 81,5 milj. euroa vuonna 2019, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 1,5 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 38 milj. eurolla, mikäli valmistuva verotus vastaa elokuussa 2019 annettua ennakkotietoa eikä verokortti uudistuksesta ja Tulorekisteri-ilmoitusten ongelmista johtuvassa kertymävajeen ennusteessa tapahdu muutoksia loppuvuoden aikana tai tehdä valtakunnallisesti poikkeuksellisia kunnallisverojen jaksotuksia vuosien 2019 ja 2020 välillä.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 157,2 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 15,6 milj. euroa vuonna 2019. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 172,8 milj. euroa, 0,2 milj. euroa alle talousarvion. Hallituksen syyskuun budjettiriihessä linjaama tulevassa lisäbudjetissa kunnille myönnettävä kikyn lomarahaleikkausten päättymiseen liittyvä kompensatioerä nostaa alustavien arvioiden mukaan Vantaan peruspalvelujen valtionosuutta em. luvuista vuonna 2019 noin 9 milj. euroa.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja (ilman HSY) on kertynyt 261,9 milj. euroa, toimintakuluja (ilman HSY) -1 026,8 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -764,9 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 60-prosenttisesti, toimintakulut 64-prosenttisesti ja toimintakate 66-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 428,8 milj. euroon ja toimintakulut -1 586,8 milj. euroon (ilman HSY). Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan alittamaan talousarvion noin 6 milj. eurolla, sillä erityisesti maanmyyntivoittojen arvioidaan jäävän talousarviota pienemmiksi. Toimintakulut (ilman HSY) alittavat talousarvion ennusteen mukaan noin 9 milj. eurolla. Alitusta selittää erityisesti talousarviossa ennakoitua pienempänä toteutuvat henkilöstökulut ostopalvelujen arvioitua suuremman käytön sekä henkilöstön rekrytointiviiveiden takia. Sosiaali- ja terveydenhuollon oman toiminnan menomäärärahan arvioidaan ylittävän 11,6 milj. euroa ja erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittävän 11,9 milj. euroa. HSL:n kuntaosuuden ennakoidaan alittavan talousarvion. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 2 milj. euroa positiivisempaa talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion 38,1 milj. eurolla erityisesti verokorttiuudistuksesta ja Tulorekisteri-ilmoittamisen ongelmista johtuen sekä yhteisöverojen jäädessä ennakoidusta tasosta. Valtionosuustuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion valtion lisäbudjetissa myönnettävä kompensatioerä huomioiden 8,8 milj. eurolla.

Rahoitustuottojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 0,5 milj. eurolla korkotason pysyessä edelleen matalana.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 74 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 117 milj. euroa.

Vuoden 2019 toisessa osavuositarkastuksessa vuosikatteen ennustetaan noin 60 milj. euroa, joka alittaa talousarviossa oletetun noin 26 milj. eurolla. Tulosenuste päättyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin -57,1 milj. euron alijäämään (talousarvio -30,9 milj. euroa). Talousarviota heikompi tulosenuste johtuu valtakunnallisista verotilitysten ongelmista, minkä vuoksi kaupungilta jää saamatta vuoden 2019 aikana todennäköisesti yli 32 milj. euroa kunnallisverotuloa.

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 0,7 milj. euroa, investointiosan menoja -87,8 milj. euroa ja investointiosan netto on -87,0 milj. euroa.

Rakentamisen investointimäärärahojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 4,2 milj. eurolla. Osakkeiden ja osuuksien investointimäärärahan ennustetaan jäävän noin 1,0 milj. euroa alle budjetoidun, koska Suomi-Rata-hankeyhtiön pääomittamiseen varattu 4,0 milj. euroa ei toteudu kokonaisuudessaan kuluvalle vuodelle.

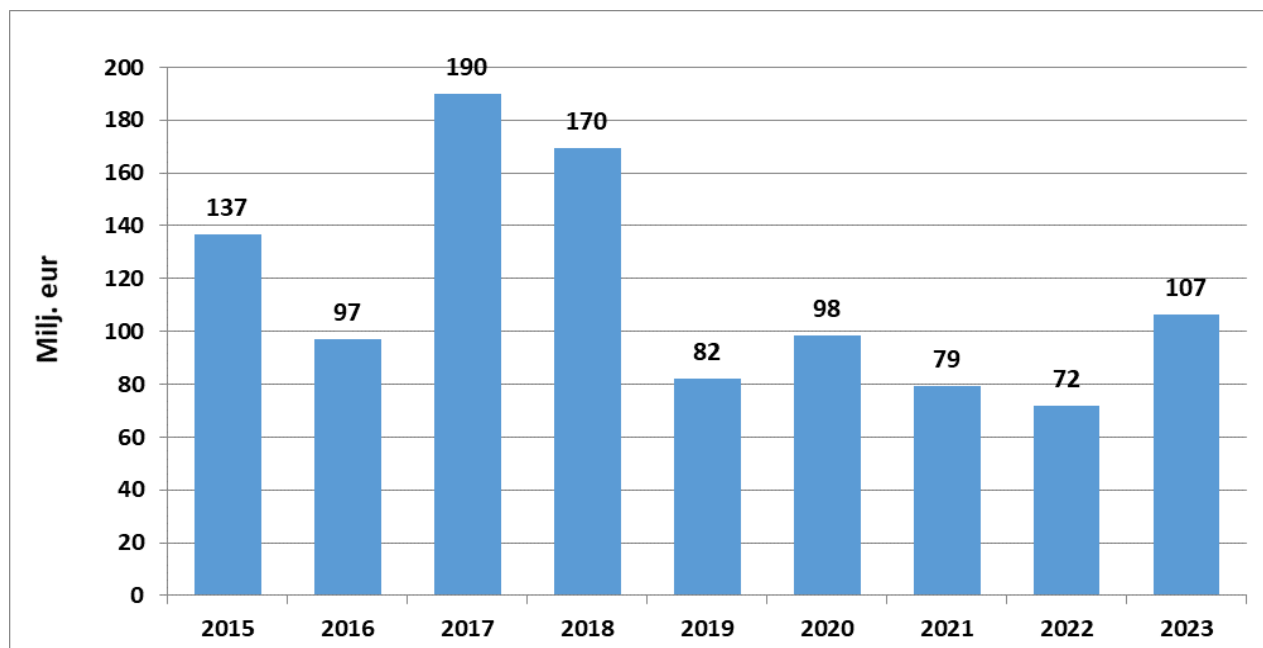
Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2019 toteutuvan 158 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 6 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 4 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -153 milj. euroa.

Rahoitus

Kaupungin pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2018 lopussa noin 880 milj. euroa. Rahoitus ei ole toistaiseksi nostanut pitkäaikaista lainaa, mutta kaupungin kassatilanne huomioiden lainakanta ei enää jatka supistumistaan. Vuoden 2019 brutto- ja nettolainanoton määrä tarkentuu syksyn aikana, kun talousarvion toteumasta, verotilityksistä ja kaupungin kassatilanteesta on tarkempi kuva.

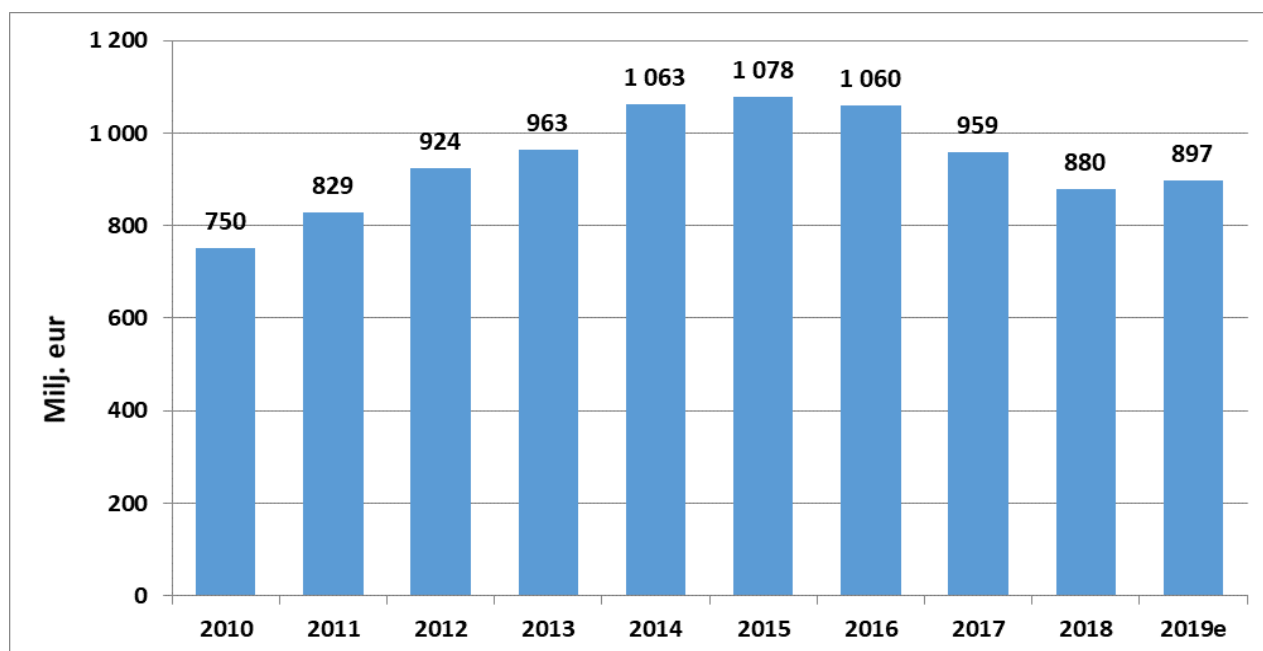
Kaupungin kassaa on supistettu selkeästi edellisten vuosien tasosta, mikä on ollut tietoinen strategiamuutos negatiivisten talletuskorkojen tilanteessa. Näin ollen viimeisen kahden vuoden aikana toteutettuja ylimääräisiä lainojen lyhennyksiä ei tulla tekemään kuluvaan vuoteen.

Kuvio 10: Pitkäaikaisen vieraan pääoman lyhennykset

Vuoden 2019 aikana kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja rahoitussuunnitelman mukaisesti n. 82,3 milj. eurolla.

Kuvio 11: Kaupungin lainakanta

Rahoitusmarkkinat

EKP:n Lyhyet markkinakorot ovat edelleen negatiivisia samoin kuin EKP:n talletuskorko (12.9.2019 -0,5 %). Maailman talous kasvaa edelleen, mutta kasvun huippu on ohitettu ja kasvuvauhti hidastunut selvästi etenkin euroalueella Suomi mukaan lukien. Talouskasvun hyytymiseen vaikuttaa etenkin USA:n ja Kiinan välinen kauppasota. Rahoitusmarkkinoilla epävarmuus on kasvussa eikä poistu kuluvaan syksyn aikana: kauppasota jatkuu ja mutkistuu, Kiina on heikentänyt valuuttaansa vastaiskuna tulleille, sopimuksettoman Brexitin todennäköisyys on kasvanut, Saksan autoteollisuus ja vientisektori ovat vaikeuksissa ja Saksan talous matkalla ainakin tekniseen taantumaan. Lisäksi velkaisen Italian poliittinen kriisi uhkaa euroalueen vakautta, lisämausteena maan heikko pankkisektori.

EKP:llä ei ole käytännössä juurikaan merkittävällä tavalla enää mahdollisuuksia elvyttää talouskasvua omilla toimillaan. Inflaatio laahaa edelleen selvästi alle EKP:n tavoitteen huolimatta jo useamman vuoden kestäneestä negatiivisesta korkoympäristöstä. Vantaan kaupunkikonsernin lainasalkun näkökulmasta positiivista on, että korot pysyttelevät ennätysalhaisilla tasoillaan huomattavasti pitempään kuin EKP oli aikaisemmin indikoinut. EKP:n käynnistäessä uudelleen velkakirjaostot myös pitkät markkinakorot pysyvät ennätysalhaisella tasolla. Koska EKP myöhästyi koron nostojen aloituksessa (vrt. USA, Iso-Britannia), se ei voi nostaa ohjauskorkoaan tilanteessa, jossa USA on jo aloittanut ohjauskorkojen laskut pehmentääkseen hidastuvan talouskasvun vaikutuksia.

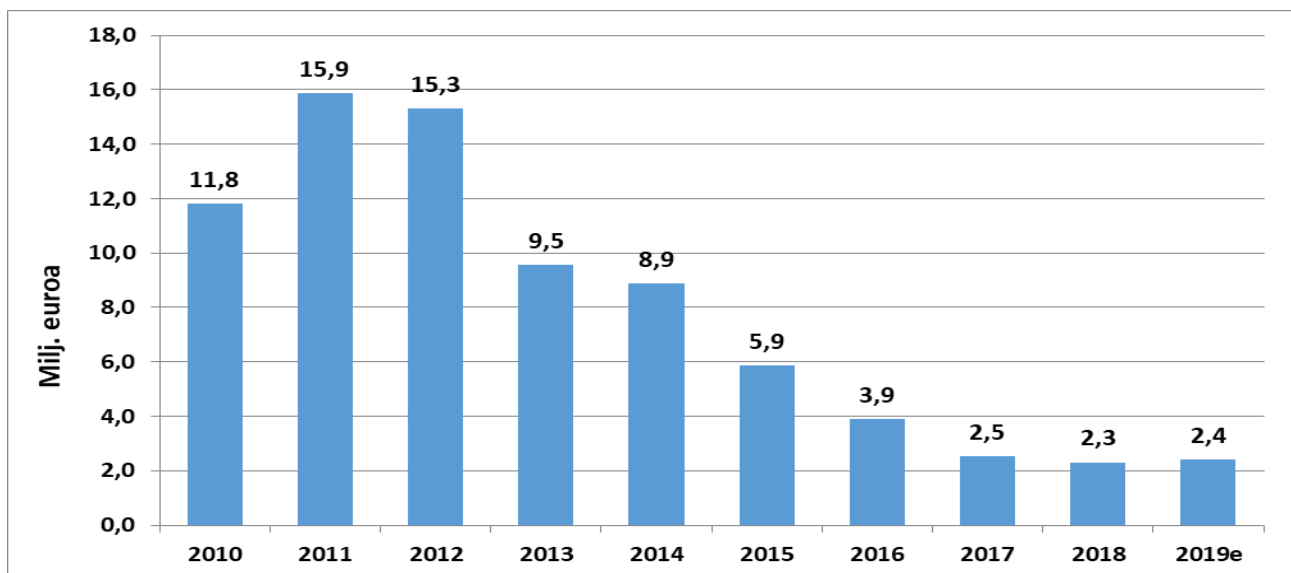
Kaupungin ja konsernin lainasalkku hyötyy alhaisista markkinakoroista ainakin vuoden 2020 loppuun asti ja mahdollisesti vielä pitempään. Kun koronnostot lopulta alkavat, ne ovat ainakin aluksi todennäköisesti euroalueella hyvin varovaisia. Toisaalta pankeilla on ollut painetta nostaa yrityslainojen marginaaleja kompensoidakseen kiristyneen sääntelyn ja negatiivisen korkotason myötä menetettyjä tuottoja. Jos marginaalien nousu jää pysyväksi, sillä on vaikutuksia sekä kaupungin että sen konserniyhteisöjen varainhankinnan kustannukseen ja siten myös korkokuluihin.

Uutena ongelmana rahoituksen näkökulmasta on kassanhallinta negatiivisessa korkoympäristössä: pankit perivät talletusmaksun, joka lähestyy EKP:n talletuskorkoa -0,5 prosenttia tietyn rajan ylittävistä talletuksista. Vanhan maksuliike- ja konsernitisolopimuksen päätyttyä keväällä 2019 talletusmaksu koskee rajan ylittävältä osin myös Vantaan kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä.

Ultramatalien korkojen kääntöpuolena kaupungin talouden kannalta on myös heikko talouskasvu ja sen vaikutus verotuloihin, mikä saattaa johtaa lisävelkaantumiseen kulujen ja investointien pysyessä ennallaan tai jopa kasvaessa.

Koska EKP ei ole heikon talouskasvun takia kyennyt aloittamaan koronnostoja, paine euroalueen korkojen normalisoimiseen tulevaisuudessa on huomattava. Negatiiviset talletuskorot luovat ongelmia sekä pankkisektorille että muualle talouteen.

Kuvio 12: Lainojen korkokulut

EKP:n lopettaessa laajamittaisen elvytyksensä markkinakorkojen muutoksen aiheuttama korkokulujen nousu tulee olemaan merkittävä melkein miljardin euron suuruudessa lainasalkussa. Vuosien 2011 ja 2012 lainasalkun korkeammassa kokonaiskorossa näkyvät EKP:n kaksi koronnostoa, jotka keskuspankki joutui myöhemmin perumaan.

SITOVAT TAVOITTEET

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia tavoitteita. Vuonna 2019 niitä on 33 kappaletta.

Sitovista tavoitteista raportoidaan 31.8.2019 tilanteen mukaisesti. Tavoitteista 18 toteutunee täysin, 9 osittain ja kaksi ei lainkaan. Neljän tavoitteen osalta arviointi voidaan tehdä vasta myöhemmin. Raportointi sisältää tiiviin sanallisen selostuksen sitovan tavoitteen toteutumisesta tehdyistä toimenpiteistä ja tilannearvion tavoitteiden toteutumisesta. Sitovien tavoitteiden raportointi on liitteenä.

Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tytäryhtiöille 63 tavoitetta talousarviovuodelle 2019, josta 31 merkittävälle tytäryhtiölle. Merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan kaupungin osavuositarkastuksen yhteydessä tilanteesta 30.4, 31.8 ja 31.12.2019. Merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteiden raportointi on liitteenä.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

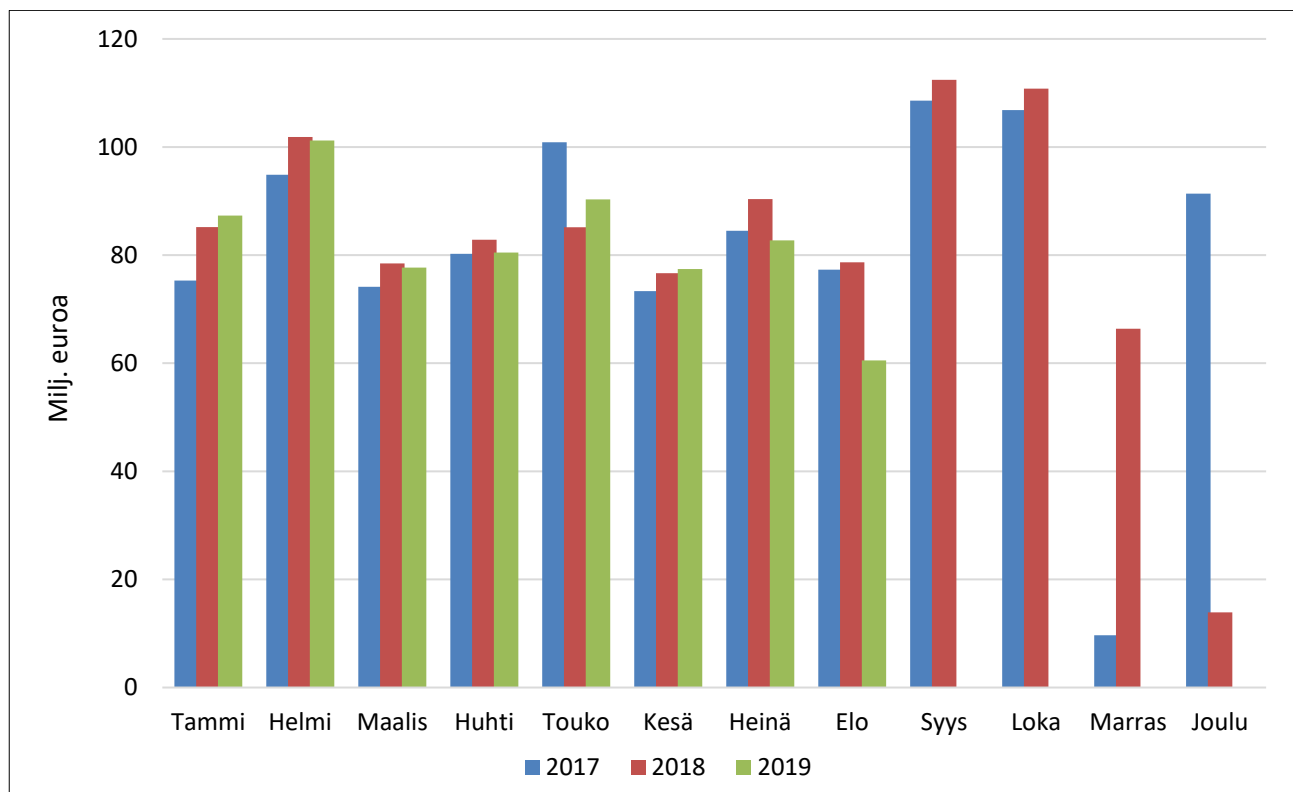
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Tot 1-08 2019	Ennuste 2019	Ero TA / ennuste
Toimintakate (milj. eur)	-1 009	-1 073	-1 160	-765	-1 158	2,3
Toimintakatteen kasvu %	1,9 %	6,3 %	8,2 %		8,0 %	-0,2 %
Vuosikate (milj. eur)	164,0	112,6	86,8	28,3	60,3	-26,5
Vuosikate/poistot, %	133 %	104 %	74 %		51 %	-23 %
Poistot ja arvonalentumiset	-123,6	-108,7	-117,7	-73,5	-117,4	0,2
Tilikauden tulos (milj. eur)	40,4	3,9	-30,8	-45,2	-57,1	-26,3
Investointiosa netto (milj. eur)	-102,6	-101,8	-159,1	-87,0	-153,5	5,6
Investointiosa netto tulorahoitus %	160 %	111 %	55 %		33 %	
Pitkäaikainen lainakanta (milj. eur)	959	880	937	813	897	-40

VEROTULOT

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT 2019	TOT -%
Verotulot yhteensä	977 010 571	982 745 566	1 048 000 000	657 665 409	62,8 %
Kunnallisvero	818 980 354	825 742 239	885 000 000	601 815 771	68,0 %
Kiinteistövero	77 331 246	79 073 631	80 000 000	1 964 962	2,5 %
Yhteisövero	80 698 970	77 929 695	83 000 000	53 884 676	64,9 %

Kuvio 13: Kuukausittaiset verotilitykset yhteensä 2017–2019

TULOSLASKELMA

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset) Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

1 000 €	TA 2019	TOT 31.8.	ENNUSTE	
Toimintatulot	435 165	261 899	428 809	●
Toimintamenot	-1 595 433	-1 026 837	-1 586 758	●
Toimintakate	-1 160 268	-764 938	-1 157 949	●
Verotulot	1 048 000	657 665	1 009 909	
Valtionosuudet	173 000	115 106	181 771	
Korkotulot	14 246	6 978	14 246	
Muut rahoitustulot	15 287	14 909	15 287	
Korkomenot	-3 070	-980	-2 565	
Muut rahoitusmenot	-400	-434	-400	
Vuosikate	86 796	28 306	60 299	●
Poistot	-117 651	-73 547	-117 422	●
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	
Tilikauden tulos	-30 855	-45 241	-57 123	●

RAHOITUSLASKELMA

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset) Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

1 000 €	TA 2019	TOT 31.8.	ENNUSTE
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	86 796	28 306	60 299
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-36 780	-5 917	-30 755
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-163 071	-87 765	-157 506
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500	185	500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40 280	6 470	34 280
Toiminnan ja investointien rahavirta	-72 275	-58 721	-93 181
Antolainauksen muutokset	9 747	5 187	10 202
Antolainasaamisten lisäykset	-8 000	0	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset	17 747	5 187	18 202
Lainakannan muutokset	57 700	-98 281	17 700
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	140 000	0	100 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-82 300	-66 322	-82 300
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-31 959	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	97 536	0
Rahoituksen rahavirta	67 447	4 442	27 902
Vaikutus maksuvalmiuteen	-4 828	-54 278	-65 280
Nettolainanotto	57 700	-98 281	17 700

TULOSLASKELMAERITTELY

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset)

1 000 €	Talousarvio yhteensä 2019	Kum. toteuma 1-08 2017	Kum. toteuma 1-08 2018	Kum. toteuma 1-08 2019	2019 Kum. toteuma %	Kasvu % -1 v.	Kasvu % -2 v.
Myyntituotot, ulkoiset	69 179	39 032	41 231	42 072	61	2	8
Maksutuotot, ulkoiset	76 932	56 599	49 668	47 936	62	-3	-15
Tuet ja avustukset, ulkoiset	17 130	7 933	9 041	13 839	81	53	74
Vuokratuotot, ulkoiset	24 348	12 812	13 763	12 949	53	-6	1
Muut toimintatuotot, ulkoiset	42 223	41 021	29 711	9 613	23	-68	-77
TOIMINTATUOTOT, ULKOISET	229 813	157 395	143 414	126 410	55	-12	-20
Valmistus omaan käyttöön	0	41 058	0	0			-100
Henkilöstökulut ilman VOK	-538 912	-321 380	-320 395	-335 168	62	5	4
Palvelujen ostot, ulkoiset ilman VOK	-645 152	-379 422	-404 292	-429 723	67	6	13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset ilman VOK	-52 791	-29 063	-30 753	-32 698	62	6	13
Avustukset, ulkoiset ilman VOK	-80 708	-50 314	-48 920	-50 063	62	2	-0
Vuokrat, ulkoiset ilman VOK	-64 899	-32 886	-40 174	-42 223	65	5	28
Muut toimintakulut, ulkoiset ilman VOK	-7 588	-1 685	-2 406	-2 971	39	23	76
TOIMINTAKULUT, ULKOISET ILMAN VOK	-1 390 051	-814 749	-846 940	-892 846	64	5	10
TOIMINTATUOTOT, SISÄISET	205 352	104 302	130 813	135 490	66	4	30
TOIMINTAKULUT, SISÄISET	-205 382	-102 566	-129 095	-133 991	65	4	31
TULOT YHTEENSÄ	435 165	261 697	274 227	261 899	60	-4	0
MENOT YHTEENSÄ (ilman VOK)	-1 595 433	-917 316	-976 034	-1 026 837	64	5	12
TOIMINTAKATE	-1 160 268	-655 619	-701 807	-764 938	66	9	17
Verotulot	1 048 000	660 542	679 242	657 665	63	-3	-0
Valtionosuudet	173 000	112 657	115 104	115 106	67	0	2
Korkotuotot	14 246	7 211	7 001	6 978	49	-0	-3
Muut rahoitustuotot	15 287	17 957	15 043	14 909	98	-1	-17
Korkokulut	-3 070	-1 754	-1 725	-980	32	-43	-44
Muut rahoituskulut	-400	-3 251	-124	-434	109	251	-87
VUOSIKATE	86 796	137 745	112 735	28 306	33	-75	-79
Poistot ja arvonalentumiset	-117 651	-79 584	-72 315	-73 547	63	2	-8
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0			
TILIKAUDEN TULOS	-30 855	58 161	40 419	-45 241	147	-212	-178

Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

10

YLEISHALLINTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-8 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	4 861	2 761	1 565	57	2 640
TOIMINTAMENOT	-26 065	-31 776	-17 380	55	-31 768
TOIMINTAKATE	-21 204	-29 016	-15 815	55	-29 128

Tulosalueittain toteuma

1 000 €							
Tulosalue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Keskusvaalilautakunta	-1 017	-891	88	714	6	1	-303
20 Kaupunginvaltuusto	-1 281	-635	50	0	0		-1 281
30 Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	-538	-278	52	0	0		-538
40 Kaupunginhallitus	-14 137	-5 344	38	2 047	1 558	76	-12 090
50 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	-14 804	-10 232	69	0	0		-14 804
Toimiala yhteensä	-31 776	-17 380	55	2 761	1 565	57	-29 016

Sitovat määrärahat

Yleishallinnon menojen toteumaprosentti tammi-elokuussa 2019 oli 55 prosenttia (keskusvaalilautakunta 88 %, kaupunginvaltuusto 50 %, kaupunginhallitus 38 % sekä yhteistoimintaosuudet ja -avustukset 69 %).

Vuonna 2019 järjestettiin eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit. Lautakunta kokoontui kuusi kertaa. Toimintakulut eduskuntavaaleissa toteutuivat 98 prosenttisesti ja europarlamenttivaaleissa 77 prosenttisesti. Europarlamenttivaalien osalta voi vielä tulla pieniä kulueriä, jotka eivät näy lukemissa. Sekä maaliskuun eduskuntavaalien että toukokuun europarlamenttivaalien järjestelyt sujuivat erinomaisesti. Vaaleissa hyödynnettiin täysimääräisesti sähköistä äänioikeusluetteloa ja tuloslaskenta kaikissa 65 vaalilautakunnissa.

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen tulosalueen toiminta on edennyt vahvistetun toimintasuunnitelman ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Talousarvio tulee toteutumaan käyttösuunnitelman mukaisesti eikä ylitysuuhkaa ole. Toteumaprosentti tammi-elokuussa oli 52. Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

11

KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-8 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	2 843	3 383	2 384	70	3 383
TOIMINTAMENOT	-18 741	-22 129	-12 389	56	-21 942
TOIMINTAKATE	-15 899	-18 746	-10 005	53	-18 559

Tulosalueittain toteuma

1 000 €							
Tulosalue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
01 Yleisjohto	-1 915	-624	33	0	0		-1 915
02 Kaupunginkanslia	-1 712	-1 094	64	5	21	421	-1 707
03 Sisäinen tarkastus	-396	-214	54	0	0		-396
04 Taloussuunnittelu	-1 472	-779	53	2	0		-1 470
05 Henkilöstökeskus	-11 534	-6 902	60	2 072	73	4	-9 462
06 Elinkeinopalvelut	-3 803	-2 036	54	1 304	2 290	176	-2 499
07 Viestintä	-1 297	-740	57	0	0		-1 297
Toimiala yhteensä	-22 129	-12 389	56	3 383	2 384	70	-18 746

Sitovat määrärahat

Yleisjohtoon menojen toteumaprosentti tammi-elokuussa oli 33 (kajo yhteiset 36 %, kehitysprojektit 14 %, kansainvälinen toiminta 57 %).

Kaupunginkanslian tulosalueen menojen toteumaprosentti tammi-elokuussa 2019 oli 64. Kaupungin organisaatiouudistuksen valmistelu, Uusi Vantaa –projekti on jatkunut systemaattisesti. Organisaatorakennetta koskevat hallintosäätömuutokset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa huhtikuussa. Sen jälkeen on jatkettu mm. toimielinrakennetta koskevien hallintosäätömuutosten valmistelua ja koko uuden organisaation rakentamista. Uuden kuntademokratian palvelualueen suunnittelu on hyvin käynnissä; siihen ovat osallistuneet kaikki nykyiset esimiehet sekä koko palvelualueen henkilöstö muun muassa työpajojen muodossa.

Uudenmaan liiton ja Vantaan kaupungin yhteistyöprojekti jatkuu vuoden 2020 loppuun saakka. Projektin tavoitteena on Helsinki-Vantaan lentoaseman alueen saavutettavuuden ja markkinoinnin kehittäminen.

Sisäisen tarkastuksen talousarvio alittuu.

Taloussuunnittelun tulosalueen toimintamenot ovat vuoden 2019 toisen osavuositarkastuksen ennusteen mukaan alittamassa selvästi budjetoidun avoinna olleista vakansseista ja projektivarausten säästöistä johdettua. Toimintamenojen toteuma talousarvioon nähden elokuun lopun tilanteessa on 52,9 prosenttia. Tulosalueen henkilöstömäärä on ensimmäisen osavuositarkastuksen tilanteessa 16, missä on kahden henkilön vajaus. Vuoden 2019 aikana on kehitetty taloussuunnitteluprosessia sekä valmisteltu Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen mukaista talousarviorakennetta vuoden 2020 talousarviota varten. Vuoden 2019 aikana on jatkettu kaupunkitasoisen tiedolla johtamisen kehittämistä, mm. Kompassi-raportointijärjestelmän jatkokehitystä ja koulutusta. Uuden strategiatyökalun käyttöönotto vaihe on menossa. Vuoden 2019 aikana on valmisteltu ja julkaistu useita selvityksiä ja tutkimushankkeita. Yliopisto- ja korkeakoulu yhteistyötä on edistetty

sekä Aalto-yliopiston että Helsingin yliopiston kanssa järjestetyissä työpajoissa. Kaupunkitutkimusinstituutin tutkijoiden kanssa on käynnistetty yhteistyöhankkeita.

Henkilöstökeskus tulee pysymään talousarviossa. Esimiesten sähköinen perehdytysohjelman rakentaminen käynnistynyt, vaikka toteutukseen ole voitu ryhtyä verkko-oppimisalustan kilpailutuksesta tehdyn valituksen takia. Amiedun, uuden henkilöstökoulutuksen järjestäjän kanssa yhteistyö on käynnistynyt kaikkien toimialojen osalta. Uusi Vantaa muutostukimalli luotu ja toteutuksessa työpajoineen ja valmennuksineen. Työnohjauksen osalta käynnistetty yhteistyö Strory ry:n kanssa tavoitteena tehdä työnohjauksen tuotekehittelyä asiakas- ja tarvelähtöisesti. Ylimmälle johdolle suunnatun yliopistojen johtamiskoulutusten markkinakartointus käynnissä. Tuotekehittämiskokeilu käynnistymässä esimiesten työhyvinvointia tukeva itsensä johtamisen coachingprosessi. Hr:n robottityöntekijä Reima on aloittanut työnsä. Aloitusvaiheen kolmen työtehtävän lisäksi suunniteltiin jo tulevia työtehtäviä ja seuraavan määrittelyt on käynnistetty. Valmisteltiin edelleen toimittajan kanssa työsopimusten sähköisen allekirjoituksen käyttöönottoa. Uuden työvuoro- ja optimointijärjestelmän käyttöönottoprojekti etenee suunnitellusti ja käyttöönoton toisen vaiheen käynnistämisestä on sovittu. Hijatin uuden version käyttöönottoa jouduttiin siirtämään toimittajasta johtuvista syistä ja käyttöönotto vaiheistettiin sopimusalan ja toiminnallisuuden perusteella 1.4.– 30.9.2020 väliselle ajanjaksolle.

Elinkeinopalveluiden tulosalue vastaa elinkeinojohtajan johdolla kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeinopolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta, kaupungin matkailusta, elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä sekä huolehtii metropolialueen kilpailukykystrategian toteutuksen edellyttämästä yhteistyöstä. Elinkeinopalveluiden tulosalueen talousarvio vuoden 2019 osalta toteutuu suunnitellusti. Tulosalueen keskeiset toimenpiteet ovat kohdistuneet uuden elinvoima- ja vetovoimaohjelman valmisteluun, urbaania kasvua GSIP -hankekokonaisuuden toteuttamiseen ja projektin johtamiseen, 6AIKA-hankekokonaisuuden toteuttamiseen, matkailu- ja tapahtumamarkkinoinnin toteuttamiseen sekä pääkaupunkiseudun kasvupalvelukokonaisuuden ja PKS- erillisratkaisun valmistelutyöhön. Lisäksi tulosalueen toimesta on keskitytty klusterikokonaisuuden rakentamiseen sekä sijoittumispalveluiden ja -prosessien uudelleensuunnitteluun.

Viestintä pysyy talousarviossa. Henkilöstövajetta on täydennetty ostopalveluilla. Viestinnän ja markkinoinnin perustehtävien ohella on suunniteltu tulevaa, uudenlaista toimintatapaa muuttuvan asukasrakenteen ja mediakentän haasteisiin vastaamista. Keskittämispäätökset edellyttävät myös toiminnan suunnittelua, henkilöstömitoitusta sekä vakanssien miehityssuunnitelmaa. Toiminnassa kevät- ja kesäaika painottui tapahtumamarkkinointiin, aluemarkkinointiin ja sosiaalisen median visuaalisiin sisältöihin.

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-8 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	9 596	9 210	4 202	46	9 473
TOIMINTAMENOT	-81 289	-97 339	-54 293	56	-96 342
TOIMINTAKATE	-71 694	-88 129	-50 092	57	-86 869

Tulosalueittain toteuma

1 000 €							
Tulosalue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
1010 Talous- ja hallintopalvelut	-1 424	-627	44	10	0		-1 414
20 Konsernihallinto ja rahoitus	-571	-307	54	0	0		-571
30 Talouspalvelukeskus	-3 766	-2 424	64	962	613	64	-2 804
40 Tietohallinnon palvelukeskus	-39 952	-22 710	57	930	624	67	-39 022
50 Hankintakeskus	-4 544	-2 177	48	1 386	783	56	-3 158
1220 Asukaspalvelut yhteiset	-1 206	-595	49	368	59	16	-838
60 Kuntalaispalvelut	-7 476	-4 602	62	436	229	53	-7 040
70 Työllisyyspalvelut	-38 400	-20 851	54	5 118	1 894	37	-33 282
Toimiala yhteensä	-97 339	-54 293	56	9 210	4 202	46	-88 129

Sitovat määrärahat

Tarkastelukaudella toimialaa on kehitetty vahvasti sekä sähköisten palveluiden, järjestelmien että toimintatapojen osalta. Kokonaisuutena toimialan talousarvio 2019 toteutuu suunnitellun mukaisesti. Tuotot ovat talousarviota korkeammat talouspalvelukeskuksessa, työllisyyspalveluissa ja kuntalaispalveluissa. Heinäkuun 2019 lopussa Vantaan työttömyysaste oli 9,8 prosenttia (07/2018: 10,2 %) ja työttömiä työnhakijoita 11 584 kpl (07/2018: 11 894 kpl). Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaan kuuluvia toimenpiteitä on tulosalueella käynnissä neljä kappaletta ja ne etenevät suunnitellusti.

Talousarvion toteutuminen 2019

Konserni- ja asukaspalveluiden toimialan (ilman liikelaitoksia) kumulatiiviset toimintatuotot olivat elokuun 2019 lopussa 4,2 milj. euroa (46 % talousarvion tuotoista). Vuoden 2019 talousarvioon on budjetoitu toimintatuottoja 9,2 milj. euroa. Toimintatuotot ovat talousarviota korkeammat talouspalvelukeskuksessa, työllisyyspalveluissa ja kuntalaispalveluissa. Toimialan kumulatiiviset toimintakulut olivat elokuun lopussa 54,3 milj. euroa (56 % talousarviosta) vuoden 2019 talousarvion ollessa toimintakulujen osalta 97,3 milj. euroa. Yksittäiset suurimmat epävarmuustekijät toimialan budjetissa liittyvät työmarkkinatuen kuntaosuuden kehittämiseen sekä Apotti –hankkeen ennakointiin lisäkuluihin.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Hankintakeskuksessa keittiöverkkoselvityksen pohjalta laaditaan pilotointisuunnitelma. Pilotoinnilla on tarkoitus testata kahta eri ateriatuotannon toimintamallia. Koko kaupungin käyttöön tulevan tilausjärjestelmän kilpailuttaminen on käynnissä. Järjestelmä tulee korvaamaan nykyisen SAP-SRM:n ja BOS-tuotekatalogin yhdistelmän. Hankinnan kategorisointityö ja sopimustoimittajahallinnan kehittäminen on käynnissä. Hankinta-

keskus on mukana Hanselin vetämässä kilpailuttamisjärjestelmän kilpailutuksessa. Näin saadaan laajasti julkisen sektorin käyttöön tulevaan kilpailuttamisjärjestelmään myös kuntien tarpeet huomioiduksi. Hankinnasta maksuun prosessin uudistaminen on meneillään. Henkilöstöruokailun mobiilimaksamisen pilotti on meneillään. Hankintakeskus on mukana Sukupuolitietoisien budjetoinnin pilotoinnissa.

Tietohallinnon oman toiminnan keskeisin muutos on IT integraattoripalvelun hankinta, strategisen tietohallinnon perustaminen ja tietohallinnon nykytoiminnan luovuttaminen integraattorille.

Rahoituksen tulosalueella otetaan käyttöön vuoden loppuun mennessä uusi kassanhallintajärjestelmä Cashforecast. Kaupungin lainakantaa pienennettiin vuoden 2018 aikana kassavaroilla ja kuluvan vuoden verotilitykset ovat olleet edellisiä vuosia alhaisemmalla tasolla, mistä johtuen kaupungin likviditeettitilanne on ollut selkeästi alemmalla tasolla kuin edellisellä vuonna. Kaupunki ei näin ollen tee ylimääräisiä lainojen lyhennyksiä kuluvana vuonna. Uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan syksyn kuluessa, kun rahoituksella on tarkeempi kuva uuden lainanoton määrästä.

Kaupunki- ja konsernitasoinen riskienhallinnan koordinointi ja jalkautus sekä tulosalueille että yhtiöihin jatkuu syksyn aikana. Uusi riskienhallintapäällikkö aloitti tehtävässään kesäkuun alussa.

Talouspalvelukeskuksessa käytetään robotiikkaa laajasti ostolaskujen käsittelyssä: reitityksessä, tiliöinnissä, laskun sisältövaatimusten tarkastamisessa ja arvonlisäverokirjausten oikeellisuuden valvonnassa. Parhaimmillaan robotti on tiliöinyt yli 25 prosenttia Vantaan kaupungin ostolaskuista. Palkanlaskentaprosessin tehostamisessa on myös otettu käyttöön robotiikkaa. Seuraavaksi robotiikkaa tullaan hyödyntämään osana myyntilaskutusprosessia. Konsernin taloushallinnon tietojärjestelmäarkkitehtuurin yhtenäistäminen etenee - tällä hetkellä yli 90 prosenttia palvelukeskuksen käsittelemästä taloushallinnon tositevolyyymistä hoidetaan emokaupungin kanssa samoilla tietojärjestelmillä.

Sukupuolitietoisien budjetoinnin pilotit on määritelty kaupunkitasoisesti. Kansallinen verkostoyhteistyö tasa-arvoasioissa jatkuu. Monikulttuurisuusyksikön Tsempataan yhdessä – hanke jatkuu vuoden 2019 loppuun saakka.

Kesäkuun 2019 lopussa Vantaan työttömyysaste oli 9,2 prosenttia (2018: 9,8 %) ja työttömiä työnhakijoita oli 10 928 (2018: 11 419), joista pitkäaikaistyöttömiä 2 363 (2018: 2 931). Pitkäaikaistyöttömyyden lasku on ollut 19 prosenttia vuodessa. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 1 347 (2018: 1 388), eli 3 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tänä vuonna työllisyyspalvelut jakoi kesätyöseteleitä lähes 3 000 kappaletta vantaalaisille nuorille. Seteli jaettiin kaikille peruskoulun yhdeksäsluokkalaiselle ja lisäksi seteleitä oli jaossa 15-18-vuotiaille Vantaa-infoissa ja Vantaan Ohjaamossa. Vantaan osaamiskeskus aloitti toimintansa toukokuussa. Osaamiskeskus edistää vantaalaisten maahanmuuttajien osaamisen tunnistamista, työllistymistä ja koulutautumista.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta on maksettu ensimmäiseltä puolelta vuodelta 7,2 milj. euroa, mikä on 7 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Työmarkkinatuen kuntaosuuden vuoden 2019 ennuste on noin 17,7 milj. euroa. Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä oli 770 asiakasta ja palkkatuella työllistettynä oli 268 asiakasta. Yritysyhteistyössä on kontaktoitu 560 yritystä sekä järjestetty rekrytointitilaisuuksia 33 kpl ja Vantaan Megarekry-tapahtuma. ESR-rahoitteinen MATCH- hanke on käynnistämässä toimintaansa. Hanke keskittyy yritysten ja maahanmuuttajatyönhakijoiden osaamisen kohtaantoon. Työllisyyspalvelut on aloittanut työllisyiden kuntakokeilun valmistelun.

Sähköisen osallisuusympäristön käyttöönottoprojekti on käynnissä ja ensimmäinen julkaisu viivästyy luvasta 1.10 ainakin neljä viikkoa. Uudet asukastilat Tikkurilassa (Lummetie 2), Korsossa (Korsontie 4) ja Mikkolassa (Marsinkuja 1) otettiin käyttöön elokuussa.

Maankäytön asiakaspalvelu ja kirjaamon käyntiasiakaspalvelu siirtyivät Tikkurilan Vantaa-infoon kesäkuussa. Uusien palveluiden keskittäminen Vantaa-infoihin jatkui. Monikanavaista ja yhtenäistä Vantaa-infoa edistettiin kasvattamalla osaamista työnkierrolla ja koulutuksilla. Puhelinpalveluissa otettiin elokuussa käyttöön tekstiviestitse puhelun jälkeen lähtävä NPS-asiakastyytyväisyyskysely. Kirjaamon integraatiot Oma Vantaasta

Astaan laajenivat. Asiakirjahallinnon Asta2-projekti on edennyt. Sähköisen arkiston ja digitointiprojektin suunnittelu aloitettiin.

Yhteisen pöydän vantaalainen verkosto on saavuttanut maksimikokonsa (65 ruoka-apua jakavaa kohdetta) suhteessa kolmen pakettiauton ajoreitteihin. Yhteisen pöydän ja sen verkostoon kuuluvien asukastilojen yhteistyötä on tiivistetty entisestään. Hävikkiterminaalin tukityöllisyyspolkuihin on suunniteltu jatkoa lahjoittavien yritysten suuntaan. Yhteisen pöydän ja Sitran projekti sai jatkoa vuoden 2019 loppuun.

Yhteydenotot sosiaali- ja potilasasiamiehelle ovat lisääntyneet. Painopiste on ollut terveydenhuollon potilasasioissa. Yhteydenottoja ovat aiheuttaneet muun muassa viivästykset lääkärinlausuntojen saamisessa sekä se, että asiakastietojärjestelmien käyttöönotto on vaikeuttanut aikojen saamista terveydenhuoltoon.

12

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-8 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	40 643	43 318	20 855	48	41 885
TOIMINTAMENOT	-630 071	-638 773	-424 411	66	-662 284
TOIMINTAKATE	-589 427	-595 455	-403 556	68	-620 398

Tulosalueittain toteuma

1 000 €							
Tulosalue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
01 Sosiaali- ja terveyslautakunta	-133	-47	36	0	0		-133
10 Talous- ja hallintopalvelut	-8 529	-3 926	46	300	43	14	-8 229
30 Terveyspalvelut	-97 752	-61 472	63	4 100	2 258	55	-93 652
40 Perhepalvelut	-105 335	-70 061	67	12 748	5 912	46	-92 587
60 Vanhus- ja vammaispalvelut	-187 583	-120 253	64	24 500	12 012	49	-163 083
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman ESH yhteensä	-399 332	-255 760	64	41 648	20 225	49	-357 684
20 Erikoissairaanhoido	-239 441	-168 650	70	1 670	630	38	-237 771
Toimiala yhteensä	-638 773	-424 411	66	43 318	20 855	48	-595 455

Sitovat määrärahat

Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin ensimmäisen vaiheen käyttöönotto toteutettiin toukokuussa. Toisen vaiheen käyttöönottoa valmistellaan, ja työtä järjestelmän optimoimiseksi jatketaan. Henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyvät haasteet jatkuvat.

Sosiaali- ja terveydenhuollon oman toiminnan menomäärärahan arvioidaan ylittyvän 11,6 milj. euroa, ja tulomäärärahan alittuvan 1,4 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittyvän 11,9 milj. euroa.

Talousarvion toteutuminen 2019

Sosiaali- ja terveystoimen oman toiminnan menomäärärahan arvioidaan ylittyvän 11,6 milj. euroa ja tulomäärärahan alittuvan 1,4 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittyvän 11,9 milj. euroa. HUS-palvelusopimuksen osalta HUS-johdon ilmoittama ylitysennuste on 12,0 milj. euroa verrattuna Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan talousarvioon.

Toimialan oman toiminnan menomäärärahan ylitys muodostuu lasten sijaishuollon palvelutarpeesta ja sijais- huollon ostopalvelujen kilpailutuksessa kohonneista hoitovuorokausihinnoista (yhteensä 5,7 milj. euroa), Kaunialan sairaalan ostopalvelujen käytöstä (4,5 milj. euroa) sekä hoitotarvikejakelun menoista (0,9 milj. euroa). Talous- ja hallintopalvelujen menomäärärahassa on varauduttu toimialan yhteisiin menoihin, jolla voidaan kattaa muun toiminnan ylitysuhkaa noin 1,0 milj. euron osalta.

Oman toiminnan kuluihin kohdistuu nousupainetta, joka voi lisätä ylitystä loppuvuodesta. Tämä pyritään kuitenkin estämään sopeutustoimenpiteillä.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla kansallisestikin merkittävä uudistus on ollut uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin ensimmäisen vaiheen käyttöönotto toukokuussa 2019. Järjestelmä otettiin käyttöön suurimmassa osassa sosiaali- ja terveyspalveluja. Täytäntöönpanotoimista on vastannut vuoden 2019 alussa aloittanut digitaaliset palvelut -tulosyksikkö, jonka osana Apotti-hanketoimisto toimii.

Käyttöönotto ja siihen valmistautuminen on ollut merkittävä ponnistus koko toimialalta. Uuteen järjestelmään siirtyminen on heijastunut väliaikaisesti myös palvelutuotantovolyymeihin, mutta kaikki palvelut on pystytty järjestämään katkotta. Toisaalta uusi järjestelmä on vahvistanut nopeasti kehittyvän osaamisen ja kamista ja ketterää toimivien toimintatapojen kehittämistä työntekijöiden keskuudessa. Järjestelmän korjaukset ja optimointi jatkuvat edelleen mm. maksatuksen, laskutuksen, raportoinnin ja tietosuojan osa-alueilla. Toimialalla valmistaudutaan järjestelmän toisen vaiheen (mm. vammais- ja päihdepalvelut, suun terveydenhuolto) käyttöönottoon marraskuussa 2019.

Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelun päätyttyä maaliskuussa yhteistyötä kaupunkien kesken on jatkettu mm. palvelusetelien, tuottajaohjauksen sekä ostopalvelujen valvonnan kehittämisen osalta.

Toimialalla on vahvistettu palvelutuotannon valvontaa laadun varmistamiseksi ja sen edelleen kehittämiseksi.

Alueellisten hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävää myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa on edistetty toteuttaen kymmentä tulosalueiden työssä konkretisoituvaa toimenpidettä.

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä, jonka palvelutuotanto on kasvanut hoitopäivätuotteiden osalta 3,9 prosenttia tammi-heinäkuussa 2019 verrattaessa edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. NordDRG-tuotteet (-2,7 %) ja käyntituotteet (-1,9 %) ovat vähentyneet edellisvuoden tilanteesta. Vantaan terveyskeskuksessa laadittujen elektiivisten läheteiden määrä on kasvanut 1,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Läheteiden määrä yksityissektorilta on kasvanut 13,4 prosenttia ja työterveyshuollosta 9,6 prosenttia. 60 prosenttia tammi-heinäkuussa tehdyistä lähes 25 000 eipäivystyksellisestä läheteestä laadittiin terveyskeskuksessa.

Terveysasemien puhelinpalvelu on ollut ruuhkautunut. Palvelua on ryhdytty parantamaan mm. viidellä määrällä väliaikaisesti puhelinpalveluun palkatulla sairaanhoitajalla, kehittämällä konsulttilääkärimallia sekä vapauttamalla yhden terveyskeskuslääkärin työaikaan toiminnan kehittämiseen. Kiireettömän hoidon jonotilanteeseen pyritään vastaamaan mm. asiakassegmentointia ja työprosesseja kehittäen. Kesäterkkari-toiminta on palvelut koululaisia ja opiskelijoita kesäaikaan. Uutena palvelumuotona on opiskeluterveydenhuollossa aloittanut kaksi mielenterveystyötä tekevää sairaanhoitajaa.

Perhepalveluissa on jatkettu pitkäjänteistä kehittämistyötä palvelujen painopisteen muuttamiseksi korjaavista palveluista varhaisen tuen palveluihin. Uusi perhesosiaalityön yksikkö kohdentaa työnsä sosiaalihuoltolain mukaista erityistä tukea tarvitseviin lapsiin ja perheisiin. Perhekeskustoimintamallin suunnittelua on edistetty kaupunginjohtajan asettamassa poikkihallinnollisessa perhekeskustyöryhmässä. Perhepalveluissa on jatkettu vuoden alussa käynnistynyttä Lapset SIB Vantaa -ohjelmaa, jolla vahvistetaan neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja heidän perheidensä tukemista. Lastensuojelun jälkihuollon ikäraja nousee vuodenvaihteessa 25 vuoteen; jälkihuollon kehittämisen työryhmä on nimetty ja muutokseen liittyvä kehittämistyö aloitettu.

Maahanmuuttajapalveluissa on jatkettu kotivanhempitoimintaa kymmenessä avoimessa päiväkodissa yhteistyössä Vantaan aikuisopiston ja varhaiskasvatuksen kanssa. Ihmiskaupan uhrien ja paperittomien asiakkaiden vastaanottotiimiä on vahvistettu lisäämällä sosiaaliohjausta.

Vanhusten laitoshoidon vähentäminen on edennyt kehittämisohjelman mukaisesti ja vammaisten laitoshoidon purkamista on jatkettu erilaisia uusia asumisen ratkaisuja hyödyntäen. Orvokkirinteen 15 paikkainen

kehitysvammaisten asumisyksikkö on otettu käyttöön keväällä. Syksyllä avattavan Myyrmäen vanhustenkeskuksen käyttöönottoa on valmisteltu ja uutta henkilöstöä rekrytoitu. Keskukseen suunnitellulla kotihoivamallilla pyritään vastaamaan asukkaiden muuttuviin palvelutarpeisiin.

Vanhusten kotona asumisen tukemiseksi on jatkettu mm. kotikuntoutustoiminnan kehittämistä. Vapaaehtoistoimijoiden kanssa on perustettu Korttelikerhoja tukemaan osaltaan kotona asuvien ikäihmisten hyvinvointia. Myös ikääntyvien asumisohjausta on lisätty sosiaalista kuntoutusta tarvitsevien kotona asumisen edellytysten parantamiseksi. Perhehoito on otettu vaihtoehtona ikääntyvien palveluvalikkoon.

Henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyvät haasteet jatkuvat. Lähiesimiehille ja työntekijöille on toteutettu osaamisen kehittämisen toimia koulutussuunnitelman mukaisesti. Terveysjohtamisen tukitoimia on edistetty mm. uudelleensijoituksin, työkokeiluin, osasairauspäivärahalla sekä tuunatulla työllä.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksesta saadun ennakkotiedon mukaan yksikön toiminta tulee olemaan käytösuunnitelman ja palvelusopimuksen mukaista.

13

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-8 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019	
TOIMINTATULOT	38 332	37 440	26 888	72	39 589	●
TOIMINTAMENOT	-476 081	-510 367	-328 494	64	-513 575	●
TOIMINTAKATE	-437 749	-472 927	-301 606	64	-473 987	

Tulosalueittain toteuma

1 000 €							
Tulosalue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Opetus- ja vapaa-ajan							
lautakunta	-159	-88	55	0	0		-159
20 Yhteiset palvelut	-9 751	-2 807	29	0	1		-9 751
30 Suomenkielinen perusopetus	-197 922	-130 180	66	8 898	6 232	70	-189 024
40 Lukiokoulutus	-25 144	-16 431	65	507	1 180	233	-24 637
80 Aikuisopisto	-4 902	-2 891	59	1 531	1 265	83	-3 371
50 Varhaiskasvatus	-168 731	-109 044	65	15 664	11 063	71	-153 067
55 Kirjastopalvelut	-8 924	-5 779	65	262	197	75	-8 662
60 Muu koulutus	-20	-18	88	0	0		-20
90 Ruotsinkielinen tulosalue	-12 356	-8 035	65	582	424	73	-11 774
91 Kulttuuripalvelut	-7 124	-4 910	69	337	404	120	-6 787
92 Liikuntapalvelut	-25 465	-16 401	64	5 353	3 797	71	-20 112
93 Nuorisopalvelut	-8 952	-6 007	67	718	1 018	142	-8 234
Sivistystoimen toimiala							
bruttoyksiköt yhteensä	-469 450	-302 590	64	33 853	25 581	76	-435 597
70 Ammatillinen koulutus	-35 914	-22 565	63	2 278	552	24	-33 636
85 Musiikkiopisto	-4 078	-2 710	66	1 001	552	55	-3 077
86 Kuvataidekoulu	-925	-629	68	308	203	66	-617
Sivistystoimen toimiala							
nettoyksiköt yhteensä	-40 917	-25 904	63	3 586	1 307	36	-37 330
Toimiala yhteensä	-510 367	-328 494	64	37 440	26 888	72	-472 927

Sitovat määrärahat

Sivistystoimen tulojen toteutuma 31.8.2019 on 71,8 prosenttia ja menojen toteutuma 64,4 prosenttia. Koko vuoden osalta ennustetaan, että tulot ylittyvät 2,1 milj. euroa ja menot ylittyvät 3,2 milj. euroa. Perusopetuksen tulot ja menot ylittyvät tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin saadun erityisavustuksen syksyn osuuden verran. Lisäksi perusopetuksen sisäiset vuokrat ylittyvät. Toimialan tulot ja menot ylittyvät myös aikuisopistossa, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluissa olevien hakkeiden vuoksi sekä liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyynnistä sekä siihen liittyvästä edustusjoukkueille jaettavasta markkinointirahasta. Nettoyksiköiden toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan.

Talousarvion toteutuminen 2019

Toimintatuottojen ennustetaan elokuun ennusteessa ylittävän 2,1 milj. euroa. Perusopetuksen tulot ja menot ylittyvät valtion erityisavustuksen, esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet (Kota-raha), syksyn osuuden (1,0 milj. euroa) verran.

Hankkeet kasvattavat tuloja aikuisopistossa, kirjastossa, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluissa. Liikuntapalveluiden tulotavoite ylittyy myös liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyynnistä. Myös varhaiskasvatuksessa valtiolta saadun hankerahoituksen johdosta toimintatuotot toteutunevat arvioitua paremmin. Tätä ei kuitenkaan ole vielä ennusteeseen viety, koska varhaiskasvatuksen toimintatuottojen toteumaan vaikuttaa hankkeiden toiminnan käynnistymisen ajankohta ja rekrytointien onnistuminen sekä hoitopäivämaksutuottojen toteutuminen. Nettoyksiköistä musiikkiopiston ja kuvataidekoulun tulostavoitteet ylittivät.

Toimintakulut ovat elokuun ennusteen mukaan ylittymässä myös noin 3,2 milj. euroa. Perusopetuksen menot ylittivät em. Kota-rahamen syksyn osuuden verran. Lisäksi perusopetuksen sisäiset vuokrat ovat ylittymässä 1,2 milj. euroa. Hankkeet kasvattavat menoja aikuisopistossa, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluissa. Liikuntapalveluiden menot ylittivät tuloja vastaavasti edustusjoukkueille liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyynnin perusteella jaettavasta markkinointirahasta johtuen. Nettoyksiköistä musiikkiopiston ja kuvataidekoulun menot ylittivät tuloja vastaavasti eli kaikkien nettoyksiköiden toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan.

Varhaiskasvatuksen talousarvioon kohdistuu painetta henkilöstökustannusten osalta erityisesti Seure ostoihin rekrytointihaasteen sekä lisääntyneiden avustajatarpeiden vuoksi. Lisäksi Seuren hinnankorotus oli 1,7 prosenttia, jota ei ole talousarviossa huomioitu. Varhaiskasvatuksessa on 173 lasta enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Varhaiskasvatuksen toimintakulujen ylityspaine lapsimäärän kasvusta johtuen on arviolta -1,5 milj. euroa, jota ei ole vielä viety ennusteeseen. Syksyn toimintakauden käynnistyminen tarkentaa seuraavaa ennustetta.

Ruotsinkielisellä tulosalueella henkilöstökustannuksiin paineita tuo syksyn osalta se että, Helsingin kaupunki on irtisanonut erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetusta koskevan sopimuksen, joka puolestaan on aiheuttanut tarpeen palkata erityisopettajia ja koulunkäyntiavustajia. Ruotsinkielinen esiopetus toteutetaan tulosalueen perusopetuksen sijasta tulosalueen varhaiskasvatuksessa 1.8.2019 lähtien. Varhaiskasvatuksen henkilöstöresursointi on suurempi kuin perusopetuksen.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Sivistystoimessa myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmasta on toteutusvaiheessa neljä toimenpidettä: Erityisnuorisotyöntekijät Variassa (5) ja yläkouluilla (6), varhaiskasvatuksen kuraattorit (3) sekä tempo-orkesteritoiminta Rajakylän koululla. Kesän aikana (3.6.-12.7.) toteutui sivistystoimen toimenpiteenä myös kesäruokailukokeilu Vihertien asukaspuistossa Myyrmäessä (vaka) sekä Rautkallion puistossa Havukoskella (nupa). Henkilöstön monikulttuurisuusosaamisen lisäämiseen tähtäävän koulutuksen sisällöllinen suunnittelu on käynnissä ja koulutukset toteutuvat syksyn 2019 aikana.

Varhaiskasvatuksessa Seuren varahenkilöratkaisua laajennettiin Korso-Koivukylän tulosityksikköön syksystä 2019 lukien. Psykologi- ja kuraattoripalveluja laajennettiin pilottina koskemaan alle 5-vuotiaita lapsia varhaiskasvatuksessa 1.8.2019 lukien. Oppilas- ja opiskeluhuollon yksikköön palkattiin kolme psykologia ja kolme kuraattoria palvelun toteuttamiseksi varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuspalvelujen peittävyys on kasvanut arvioitua voimakkaammin. Varhaiskasvatuksessa on 80,4 prosenttia varhaiskasvatusikäisistä, kun vuotta aikaisemmin heitä oli 77,6 prosenttia (429 lasta enemmän). Kotihoidontuella on ollut 382 lasta vähemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on 16,2 prosenttia. (5/2019)

Hevoshaan päiväkotia aloitti toimintansa 1.8.2019. Kolme ryhmäperhepäiväkotia (Saturatsu, Pikkuponi ja Oka-riina) on lakkautettu 31.7.2019 ja Puistonpesän ryhmäperhepäiväkodista on vähennetty yksi ryhmä. Aviapolisen kaupunginosassa aloitti toiminnan yksityinen päiväkotia Touhula Veromies 1.8.2019 ja Leinelän kaupunginosassa aloitti yksityinen päiväkotia Pilke tiedepäiväkotia Tähtisumu 19.8.2019.

Perusopetuksen kouluja on 1.8.2019 alkaen 41, kun Vantaankosken koulu lakkaa ja Ylästön koulu sekä Aurinkokiven koulu muuttuvat yhtenäisiksi peruskouluiksi.

Kaikissa peruskouluissa tarjotaan mahdollisuutta työelämäpainotteiseen opetukseen. Lukuvuoden 2019–2020 yhtenä keskeisenä kehittämistoimenpiteenä on toteuttaa kolmiportaisen tuen kehittämissuunnitelmassa linjatut toimenpiteet.

Vantaan lukioden vetovoimaisuuden myötä lukioden sisäänpääsykeskiarvorajat nousivat. Suomenkielisten lukioden alin hyväksytty keskiarvo oli 7,58.

Keskiarvorajojen noususta huolimatta ilman koulutuspaikkaa jääneiden vantaalaisten peruskoulun päättäneiden osuus ei juurikaan vaikuta kasvaneen, sillä yhteishaun jälkeen ilman koulutuspaikkaa oli 213 nuorta, kun vuonna 2018 ilman paikkaa oli 205. Yhteishaussa ilman paikkaa jääneistä valtaosa saa heinä–elokuun aikana opiskelupaikan ammatillisen koulutuksen vapailta paikoilta tai perusopetuksen jälkeisistä valmistavista koulutuksista. Perusopetuksen lisäopetukseen oli 136 ensisijaista hakijaa, kun aloituspaikkoja oli 70, tästä syystä opetuslautakunnalle esitetään 19.8.2019 yhden lisäryhmän perustamista.

Ammattiopisto Variassa syksyllä 2018 tehty organisaatiouudistuksen vakiinnuttaminen ja vuonna 2018 voimaan astuneen lain mukaisen toiminnan prosessien kehittäminen ovat olleet keskeisimpinä kehittämistoimina vuoden 2019 aikana. Organisaatorakennetta hiottiin 1.8.2019 alkaen siten, että kahdesta tiimistä muodostettiin kolme osaamispalvelutiimiä. Yhteishaussa 2019 hakijamäärä on samalla tasolla kuin vuonna 2018. Jatkuvan haun hakijamäärän kasvattaminen on tavoitteena vuodelle 2019 ja alkuvuoden aikana määrä on kasvanut aikaisempaan verrattuna. OKM:stä on saatu myönteinen rahoituspäätös strategiarahoitukselle osaamisen varmistamiseen erityisesti HOKS -prosessi ja koulutus- ja oppisopimuksen palveluprosessin osaamisen kehittämiseen, sekä lentokoneasentajakoulutuksen kehittämiseen. Oppisopimuskoulutus on siirtynyt Studenta -järjestelmään 1.7.2019.

Aikuisopistossa aikuisten perusopetuksen suosio lisääntyy edelleen. Syyslukukauden 2019 alusta perustetaan yksi aikuisten perusopetuksen ryhmä lisää.

Kirjastojen kävijämäärät jatkavat viime vuonna alkanutta kasvuaan. Ensimmäisen vuosipuoliskon aikana kävijämäärä lisääntyi 200 000 käynnillä, eli 25 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Mobiilipalvelun käyttö kasvoi 100 prosenttia, ollen nykyisin lähes puoli miljoonaa istuntoa kuukaudessa. Myös lainausluvut ovat nousussa.

Ruotsinkielisen esiopetuksen organisoiminen siirtyi 1.8.2019 alkaen perusopetuksesta ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Trollebon päiväkodista vapautunut lapsiryhmätillä otettiin Korso-Koivukylän suomenkielisen varhaiskasvatuksen käyttöön.

Ruotsinkielinen jaosto hyväksyi 18.8.2019 uuden ruotsinkielisen varhaiskasvatussuunnitelman sekä esiopetuksen opetussuunnitelman. Suunnitelmat otettiin käyttöön 1.8.2019.

Ammattioppilaitos Prakticum ja Helsingin Gymnasiumin kaksoistutkintoon johtava yhteistyö on irtisanottu.

Uusi kulttuuritoimintalaki astui voimaan 1.3.2019. Myös museolain ja museoiden rahoitukseen liittyvä valtionosuusjärjestelmän uudistus on valmistunut ja astuu voimaan 1.1.2020.

Toiminnan kehittäminen kohdentuu kokonaisuudessaan uuden Kaupunkikulttuurin toimialan luomiseen ja toiminnan järjestämiseen uudella tavalla.

Liikuntapalveluiden toiminnot ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.

Liikuntapalvelut vastaa kaupunkitasoisesta STM-rahoitteisesta terveyden edistämisen hankkeesta. Vantin tekemä muutos koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön vartijapalveluiden tarjoamisessa ja laskutuksessa edellytti nopealla aikataululla tehtyjä uudelleen järjestelyitä palvelun tarjoamiseksi ja tilojen käytön mahdollistamiseksi sekä toi ennakoimattomia vaikutuksia liikuntapalveluiden menoihin.

Nuorisopalvelut on toteuttanut monimuotoista kesätoimintaa koko kesän läpi joka puolella Vantaata. Lisäksi toteutettiin kaksi yöleiriä Kukonnotkossa ja kansainvälinen leiri ystävyyskaupungissa Rastattissa, Saksassa. Havukosken alueella pilotoitiin nuorisopalveluiden toteuttamana puistoruokailua. Ruoan valmisti nuorisopalveluiden keittiöpaja ja puistotoimintaa toteutti Korso-Koivukylän alueen kesätyöntekijät. Ruoka-annoksia tarjottiin kuuden viikon aikana runsaat 1 500.

14

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-8 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019	
TOIMINTATULOT	269 224	269 831	160 177	59	263 920	●
TOIMINTAMENOT	-206 269	-225 262	-144 079	64	-223 695	●
TOIMINTAKATE	62 956	44 569	16 098	36	40 224	

Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

Tulosalueittain toteuma

1 000 €							
Tulosalue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
1410 Kaupunkisuunnittelu-lautakunta	-97	-59	61	0	0		-97
1420 Toimialahallinto	-2 440	-1 219	50	0	59		-2 440
1430 Kiinteistöt ja asuminen	-6 721	-4 657	69	43 888	10 523	24	37 167
1440 Kaupunkisuunnittelu	-4 210	-2 620	62	259	209	81	-3 951
Kaupunkisuunnittelulautakunta bruttoyksiköt yhteensä	-13 467	-8 555	64	44 147	10 791	24	30 680
1475 Rakennusvalvonta	-3 200	-2 520	79	4 000	3 114	78	800
Kaupunkisuunnittelulautakunta nettoyksiköt yhteensä	-3 200	-2 520	79	4 000	3 114	78	800
Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä	-16 668	-11 075	66	48 147	13 904	29	31 479
1501 Tekninen lautakunta	-65	-23	36	0	0		-65
1450 Kuntatekniikan keskus	-41 548	-22 744	55	26 296	15 061	57	-15 252
1451 Joukkoliikenne	-52 096	-34 759	67	13 600	9 096	67	-38 496
Tekninen lautakunta bruttoyksiköt yhteensä	-93 709	-57 526	61	39 896	24 157	61	-53 813
1520 Tilakeskuksen tulosalue	-114 895	-70 264	61	184 113	117 874	64	69 218
1452 Varikko	-5 277	-3 811	72	6 150	4 795	78	873
Tekninen lautakunta nettoyksiköt yhteensä	-120 172	-74 075	62	190 263	122 669	64	70 091
Tekninen lautakunta yhteensä	-213 881	-131 602	62	230 159	146 826	64	16 278
1474 Ympäristölautakunta	-63	-18	29	0	0		-63
1476 Ympäristökeskus	-3 650	-2 413	66	525	476	91	-3 125
Ympäristölautakunta yhteensä	-3 713	-2 432	65	525	476	91	-3 188
Toimiala yhteensä	-234 262	-145 108	62	278 831	161 206	58	44 569

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja;

-9 000 -1 029 11 9 000 1 029 11 0

Sitovat määrärahat

Vantaan seuraava koko kaupungin yleiskaava laaditaan valtuustokauden aikana. Yleiskaavaehdotus tulee nähtäville vuoden 2020 alussa. Myönteisen erityiskohtelun ohjelman (MEK) toteuttaminen on alkanut. MEK-rahoituksella on muun muassa tehostettu viherhoitoa ja toteutettu katutaidetta sekä rakenteellista kunnossapitoa. Kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin Vantaalla käyttöön kesäkuussa. Uuden Vantaan mukaista organisaatiota valmistellaan päätösten ja annetun aikataulun mukaisesti.

Talousarvion ennakoidaan toteutuvan pääosin talousarvion mukaisesti pois lukien maanmyyntivoitot, joiden ennustetaan alittavan talousarvion merkittävästi. Maankäyttösopimuksista saatavien tulojen ennustetaan ylittävän budjetin noin 2 milj. euroa. Investoinneissa rakentamisen ennakoidaan alittavan talousarvion noin 4 milj. euroa.

Talousarvion toteutuminen 2019

Talousarvion ennakoidaan toteutuvan pääosin talousarvion mukaisesti. Maanmyyntivoittojen tavoitetta ei saavuteta vuonna 2019. Kysyntäsuhdanteen huippu on ohitettu, joka heijastuu suoraan myös kaupungin tontinluovutuksiin ja niistä saataviin tuloihin. Maanmyyntivoittoja on toteutunut elokuun loppuun mennessä noin 5,7 milj. euroa. Tämän hetkinen ennuste 30 milj. euroa on vielä saavutettavissa, mutta siihen liittyy suuri epävarmuus. Maankäyttösopimusten tulojen ennustetaan ylittävän budjetin noin 2 milj. euroa.

Loppuvuoden arvioidaan sujuvan sekä tulojen että menojen osalta käyttösuunnitelman mukaisesti, mikäli loppusyksy ei ole runsasluminen. Haasteita toiminnalle asettavat mahdollinen polttoaineiden hinnan ja kauston ylläpitokustannusten nousu. Käyttötalouksien ulkoisten vuokrien ja vastikkeiden ennustetaan toteutuvan noin 2 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Vastaavasti tilakeskuksen ulkoisten vuokratuottojen ennustetaan toteutuvan noin 2 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Nettotavoite toteutuu.

Kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana HSL:n operointikustannukset ovat alittamassa talousarvion, mutta junaliikenteen ja Vantaan sisäisen bussiliikenteen menot ovat toteutumassa budjetin mukaisesti vyöhykelippu-uudistuksesta huolimatta. HSL:n kokonaislipputulot ovat alustavien tietojen mukaan ylittämässä vuoden 2019 talousarvion ja vuoden 2018 toteutuneet lipputulot. Ennusteiden mukaan HSL on ylijäämäinen, ja sen vaikutukset Vantaalle selviävät loppuvuodesta.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

MEK-ohjelman investointeina on hankittu Hakunilaan ja Mikkolaan nopeusnäyttötauluja, ja Martinkyläntien ja Kivivuorentien suojatieyllityksiä on muutettu esteettömiksi madaltamalla reunakiviä. Maratontien alikulukäytäviin on tehty yhteisöllisiä maalauksia ja Sotungin koulun pysäkillä on hankittu uusi pysäkkikatos. Kaikilla ohjelman alueilla on toteutettu katutaidekohteita, joihin osaan liittyy laajaa vuorovaikutusta ja osallistamista. Myös huumevieroitusyksikön kanssa sovitut neularoskikset on hankittu.

MATTI-hankkeessa on edetty julkaisun 2 hyväksymistestaukseen julkisen kaupunkitilan suunnittelun, kunnossapidon sekä lupa- ja valvontatoimintojen osalta. Käyttöönotto on vielä vuoden 2019 puolella. Sitä ennen järjestetään loppukäyttäjäkoulutukset loka-marraskuun aikana. Kaupunkisuunnittelussa on vuosineljänneksen aikana siirrytty käyttämään MATTI-tietojärjestelmää kaikessa kaavoitukseen liittyvässä työssä. Hyödyt näkyvät jo mm. työohjelmaa suunniteltaessa yksinkertaisempina prosessina.

Asuntorakentaminen on hiljentynyt viime vuosista etenkin Kivistön huiman rakentamistahdin osalta. Tänä vuonna valmistuu vielä arviolta 3 500 asuntoa. Pientalorakentaminen on edelleen viime vuosien tasolla 350 kpl/vuosi. Varasto-, liike- ja teollisuusrakentaminen on piristynyt. MAL-sopimuksessa annettua kerrosalaneliömetritavoitetta ei tulla saavuttamaan. Yleiskaava etenee aikataulussa luonnoksesta ehdotukseksi ja tulee nähtäville vuoden 2020 alussa.

Tilakeskuksen kehittämistoimet liittyvät ensisijaisesti strategian keskeisille osa-alueille kuten kiinteistöomaisuuden ja investointien hallintaan, energiatehokkuuteen, sisäilma-asioihin ja tilan käytön tehostamiseen. Rakennusten arvoa ja korjausvelkaa kuvaavat tunnusluvut ovat Vantaalla edelleen joukon parhaita kaupunkien

välisessä vertailussa (Trellum korjausvelkaindeksi 2018), mikä on seurausta oikein kohdennetuista korjaus-toimista ja hyvästä tilahallinnasta. Investointiohjelma on pysynyt kehyksessä ja hankekustannukset kurissa. Resurssiviisauden tiekartta ja sen rinnalle luotu johtamismalli ovat tuottamassa tuloksia, jotka johdattavat energiankulutusta oikeaan suuntaan kohti hiilineutraalisuutta. Sisäilma-asioita on edistetty kehittämällä on-gelmakohteiden selvitysprosesseja, korjauskäytänteitä sekä ylläpidon ohjeistusta kuntien sisäilmaverkoston kanssa yhteistyössä. Smart & Clean sisäilma kehittämisprojekti päättyi keväällä, mutta projektin aikana han-kittujen ja kehitettyjen olosuhdeseurantajärjestelmien käyttöä jatketaan useissa kohteissa myös syksyllä. Tuoreimmassa kuntien välisessä kiinteistöjen tunnuslukuvertailussa Vantaan koulujen tilatehokkuus on paras ja päiväkodeissakin parhaimpien joukossa (KTI 2019).

Toimialan resurssiviisauden tiekartan toteutussuunnitelman toimenpiteiden edistymisestä raportoidaan joh-toryhmälle sekä Ympäristövastuuraporttiin. Lisäksi keväällä hyväksyttiin Kiertotalouden edelläkävijä kunnat-hankeeseen (CIRCWASTE) liittyvä kiertotalouden tiekartta, jonka tavoitteet tullaan sisällyttämään resurssi-viisauden tiekarttaan. Kiertotaloutta edistämään käynnistettiin kesäkuussa vuoden 2022 loppuun jatkuva EU-rahoitteinen *Circular construction in regenerative cities* (CIRCuit) -hanke.

Ötökkä -teemavuoden lähiluonto-oppaat aloittivat työnsä huhtikuussa ja retkiä on järjestetty jo lähes 70. Teemavuoden aikana on järjestetty lisäksi mm. valokuvakilpailu, jonka tulokset julkaistaan syyskuussa.

Tapahtumien järjestäjille suunniteltu Tapahtuma-apuri on valmistunut. Apurin avulla tapahtuman järjestäjä saa muistilistan tarvitsemistaan luvista ja ilmoituksista sekä ohjeista. Ympäristökeskus toimii apurin omista-jana ja vastaa sen päivittämisestä jatkossa. Apuri löytyy <https://tapahtuma-apuri.vantaa.fi/>.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on mukana seuraavissa hankkeissa; 6Aika: Ilmastoviisaat taloyhtiöt, Asemakaavan muutoshakemusten sähköistäminen, IHKU – Infrahankkeiden kustannuslaskujärjes-telmä- ja palveluallianssi, Kiinteistönhallinnan ohjausjärjestelmän kehitys, Konekeskus-sovellus, Liikennetie-don kehittäminen, MATTI (Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä) -hanke, sekä Suomen kasvukäy-tävä. Hankkeista suurin osa on ICT-hankkeita, joita tehdään tiiviissä yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

LIIKELAITOKSET

1 000 €

Tulosalue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
210 Vantaan työterveys liikelaitos	-6 635	-3 742	56	6 844	4 534	66	209
211 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	-36 841	-25 113	68	38 298	25 594	67	1 457
213 Suun terveydenhuollon liikelaitos	-23 054	-15 774	68	23 380	15 666	67	326
Liikelaitokset yhteensä	-66 530	-44 628	67	68 522	45 794	67	1 992

Vantaan työterveys liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-8 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	7 970	6 844	4 534	66	4 239
TOIMINTAMENOT	-7 280	-6 635	-3 755	57	-3 933
POISTOT	-22	-51	-34	66	-30
LIIKELIJIÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	667	158	744	472	276
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-11	-11	-6	59	-6
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	657	147	738	503	270
Poistoeron lisäys/vähennys	-73	0	34		0
Varausten lisäys/vähennys	95	51	0		30
Tuloverot	-14	0	14		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	665	198	785	397	300

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2019	TOT 1-8 2019
Lainan korko	-10	-7
Korvaus peruspääomasta	-3	-2

Vantaan Työterveys liikelaitoksen liiketoiminta on liikkeenluovutuksena siirtynyt 1.8.2019 kaupungin kokonaan omistamalle Vantaan Työterveys Oy:lle.

Talousarvion toteutuminen 2019

Toimintatuotot ovat ylittäneet talousarvion 118 000 eurolla erityisesti yritystyöterveyshuollon myynnin ansiosta. Henkilöstökulut ovat alittaneet budjetin 991 000 eurolla johtuen siitä, että toteumaa ei ole juurikaan tullut enää 1.8.2019 jälkeen, kun taas talousarvio on tehty koko vuodelle. Lisäksi liikelaitoksen kirjanpidossa on purettu vuoden 2018 tilinpäätökseen kirjattu lomapalkkavelka, joka vähentää henkilöstökuluja. Palveluiden ostot ovat ylittäneet budjetin 373 000 eurolla. Toiminnallinen tulos ylittää budjetin 713 000 eurolla.

Liikelaitoksen ennuste koskee vain tammi-heinäkuuta, koska elokuussa toiminta on siirtynyt Vantaan Työterveys Oy:n hoidettavaksi eikä liikelaitokselle ole loppuvuodelle odotettavissa toteumaa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Laatujärjestelmän sisäinen auditointi tehtiin huhti-toukokuun aikana ja ulkoinen auditointi kesäkuussa 2019.

Sisäisessä auditoinnissa tavoitteena oli saada tietoa, miten neuvotteluprosessi työterveyshuollon sopimuksen aloituksessa ja sopimuksen siirtymisessä työterveyshoitajille toteutuu sekä havainnoida tarvittavat kehittämiskohteet. Arvioinnin tuloksena oli kaksi lievää poikkeamaa, ei vakavia poikkeamia. Lisäksi nousi kehittämiskohteita, joita työryhmä on lähtenyt työstämään.

Ulkoisessa auditoinnissa arvioitiin Klinik sähköistä yhteydenottokanavaa ja Zylinc monikanavaista puhelin- ja ajanvaraustoimintoja. Auditoinnissa ei todettu poikkeamia, muutamia kehittämiskohteita nostettiin.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-8 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	37 762	38 298	25 594	67	38 450
TOIMINTAMENOT	-36 095	-36 841	-25 113	68	-36 937
POISTOT	-1 152	-1 457	-833	57	-1 250
LIIKEYLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	515	0	-352		263
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	2	0	1		0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	517	0	-351		263
Poistoeron lisäys/vähennys	356	0	231		0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	873	0	-120		263

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2019	TOT 1-8 2019
Liikelylijäämä	0	-352
Bruttoinvestoinnit	-2 300	-285

Pelastuslaitoksen toiminta ja talous on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen 2019

Pelastuslaitoksen alkuvuosi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Toimintatuotot ovat toteutuneet hieman ennakoitua pienempinä. Toimintakulut ovat toteutuneet hieman talousarviossa arvioitua suurempina. Loppuvuonna toimintakulujen arvioidaan toteutuvan hieman arvioitua pienempinä ja toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan ennakkoidun mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Maan hallituksen ja SOTE-uudistuksen kaaduttua helmikuussa, lopetettiin Uudenmaan maakunnan valmistelu. Vuoden 2019 toiminta on pelastustoimessa ja ensihoidossa sujunut suunnitelmien mukaisesti, eikä toimintaympäristössä ole tapahtunut yllättäviä muutoksia maakuntauudistuksen kaatumista lukuun ottamatta.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-8 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	23 234	23 380	15 666	67	23 489
TOIMINTAMENOT	-23 182	-23 054	-15 774	68	-23 214
POISTOT	-77	-64	-39	60	-64
LIIKEYLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	-25	262	-146	-56	211
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-210	-209	-141	67	-209
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	-234	53	-287	-546	2
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0		0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-234	53	-287	-546	2

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2019	TOT 1-8 2019
Liikelyliijäämä	262	-146
Lainan korko	-159	-106
Korvaus peruspääomasta	-68	-45
Bruttoinvestoinnit	0	0

Suoritettujen painotettujen toimenpiteiden määrä on kehittynyt suunnitellusti. Liikelaitoksen tulos on ajan-kohtaan nähden negatiivinen.

Koko vuoden 2019 osalta ennuste tavoittelee 0-tulosta. Palvelusopimuksen velvoitteet täytetään. Loppuvuodesta toteutuva Apotti -asiakastietojärjestelmän käyttöönotto tulee vaikuttamaan tuotannon määrälaskuun ja on merkittävä riskitekijä taloudellisen tuloksen suhteen.

Talousarvion toteutuminen 2019

Liikevaihto 1-8/2019 oli 15,7 milj. euroa vuoden 2019 talousarvion toteuma-asteen ollessa 66,9 prosenttia. Painotettujen toimenpiteiden osalta talousarvion toteuma-aste on 68,5 prosenttia.

Operatiiviset kulut 1-8/2019 olivat 15,8 milj. euroa talousarvion toteuma-asteen ollessa 68,4 prosenttia. Vuoden aikana ei ole ollut normaalista toiminnasta poikkeavia erilliskuluja. Kustannuspaine on kuitenkin merkittävä ja operatiivisten kulujen seurantaa on tehostettu.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot ja rahoituserät 1-8/2019 olivat asetettujen tavoitteiden mukaiset.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen hoitoyksiköitä korvataan vanhenemisen johdosta, hoitoyksiköiden korvaushankinnat toteutetaan leasingsopimusjärjestelyillä.

Koko vuoden 2019 osalta ennuste tavoittelee 0-tulosta. Palvelusopimuksen velvoitteet täytetään. Loppuvuodesta toteutuva Apotti-asiakastietojärjestelmän käyttöönotto tulee vaikuttamaan tuotannon määrälaskuun ja on merkittävä riskitekijä taloudellisen tuloksen suhteen.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen toiminta ja tuottavuus on kehittynyt vakaasti. Palvelut tuotetaan omana toimintana. Osavuosikaudella suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä on edelleen pysynyt voimakkaana.

Suun terveydenhuollossa on tuotettu kuluvan vuoden tammi-elokuussa 87 312 hammaslääkärikäyntiä (92 821 vuoden 2018 vastaavana ajankohtana), 34 858 suuhygienistikäyntiä (31 282 vuoden 2018 vastaavana ajankohtana) ja 6 974 hammashoitajakäyntiä (9 270 vuoden 2018 vastaavana ajankohtana). Käyntimääristä ilmenee Apotti-järjestelmään siirtymisen aiheuttamat muutokset.

Työnjako on lasten suun terveydenhuollossa painottunut edelleen entistä enemmän hoitotyön ammattihenkilöihin. Käynnit suuhygienisteillä ja hammashoitajilla ovat kehittyneet edelleen. Aikuisten osalta uuden toimintamallin käyttöä ollaan ottamassa käyttöön, jossa perusterveet aikuispotilaat pääsevät nopeasti suuhygienistin hoidon tarpeen arviointiin. Tavoitteena on saada ohjattua tehokkaammin hoitoa tarvitsevat hammaslääkäripalveluihin.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen digitalisaatiohankkeet keskittyvät Apotti-järjestelmän käyttöönottoon sekä digitaalisten toiminnanohjausjärjestelmien arviointiin.

Hoitotakuu on toteutunut. Keskitetyssä ajanvarauksessa on käytössä takaisinsoitto, joka on toteutunut lähes 100 prosenttisesti. Suorien kiireellisten puheluiden vastausprosentti on ollut 100.

Suun terveydenhuollon kiireelliseen ensiapuun pääsee saman päivän aikana. Hoidon saatavuutta mitataan hammaslääkärien T3 lukuarvolla (kolmannen vapaan ajan mediaani), jonka keskiarvo on 51 päivää.

RAHASTOT

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahastolla rahoitetaan Kivistön ja muiden keskusten kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista. Vuonna 2019 rahastosta on rahoitettu Kivistön, Keimolanmäen, Koivukylän, Aviapoliksen ja Myyrmäen aluemarkkinointia.

Rahaston investointimenoja on toteutunut noin 4,9 milj. euroa (tilanne 31.8.2019). Käynnissä olevia hankkeita ovat Tikkurilan jokirannan kehittäminen ja Tikkurilan pato sekä Kivistön Safiiriparkki ja Lincolnin aukio. Koivukylän keskustan taidehanketta on lisäksi täydennetty vuoden 2019 alussa.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoitus on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista.

Rahaston pääoma oli vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan 94.321.964,89 euroa. Lainasaamisten määrä oli 48.692.020,41 euroa. Arvio vuoden 2019 aikana rahastoon palautuvista lyhennyksistä on 17.882.105,32 euroa ja koroista 105.734,80 euroa. Rahaston käytettävissä oleva määrä 2019 on 63.617.784,60 euroa.

Alkuvuonna 2019 on myönnetty yksi laina määrältään 150.000,00 euroa ja yksi avustus määrältään 65.000,00 euroa.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalisessa luototuksessa myönnetään edullisia luottoja pienituloisille ja vähävaraisille kuntalaisille sekä annetaan taloudellista neuvontaa ja ohjausta luottoa haettaessa sekä tarvittaessa myös luoton maksuohjelman aikana. Asiakkaat ovat pääosin velkaantuneita kuntalaisia. Yksikön tavoite on saada pienituloisia ja vähävaraisia kuntalaisia käyttämään sosiaalisia luottoja myös kodin hankintoihin ja muihin välttämättömiin tarpeisiin ja tällä tavoin ennaltaehkäistä kuntalaisten ylivelkaantumista.

Vahinkorahasto

Rahaston tarkoituksena on kattaa kaupungin omistamaa tai kaupungin vastuulla olevaa kokonaan tai osittain vakuuttamatonta omaisuutta kohdanneet vahingot sekä muut vahingot, joista kaupunki on voimassa olevan lainsäädännön, kaupunginhallituksen tai –valtuuston päätöksen tai sopimuksen perusteella vastuussa.

Toisen vuosineljänneksen aikana rahastosta on maksettu noin 500 000 euroa, josta noin 19 500 euroa on toiminnasta aiheutuneita vahinkoja, noin 55 000 euroa vastuuvahinkoja ja noin 426 000 euroa vakuutusmaksuja.

INVESTOINNIT

1 000 €	TA 2019	TOT 1-8 2019	TOT-% 2019	Ennuste
INVESTOINTITULOT	4 000	738	18,5	4 025
Rakentaminen	-84 355	-41 473	49,2	-80 201
Uudisrakentaminen	-49 620	-26 115	52,6	-47 000
Korjausrakentaminen	-32 475	-13 975	43,0	-31 000
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	-2 260	-1 383	61,2	-2 200
Aineeton omaisuus	-7 862	-2 634	33,5	-7 451
Julkinen käyttöomaisuus	-40 000	-26 796	67,0	-40 000
Liikennealueet	-28 400	-20 404	71,8	-28 400
Urheilualueet	-2 800	-2 378	84,9	-2 800
Virkistysalueet	-900	-151	16,8	-900
Ympäristörakentaminen	-6 000	-3 594	59,9	-6 000
Yhteishankkeet	-1 900	-179	9,4	-1 900
Kehärata	0	-90		0
Irtain omaisuus	-7 744	-2 640	34,1	-7 744
Kiinteä omaisuus	-10 000	-6 612	66,1	-10 000
Osakkeet ja osuudet	-5 450	-2 399	44,0	-4 450
VANTAAN KAUPUNGIN INVESTOINNIT	-155 411	-82 554	53,1	-149 846
Liikelayritysten ja rahastojen investoinnit	-7 660	-5 211	68,0	-7 660
BRUTTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	-163 071	-87 765	53,8	-157 506
INVESTOINNIT NETTO	-159 071	-87 027	54,7	-153 481

Rakentaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.11.2018 vuoden 2019 talousarviokäsittelyssään toimitilainvestointeihin 84,4 milj. euron määrärahan. 31.8.2019 investointimäärärahaa oli käytetty yhteensä noin 41 milj. euroa (49 %). Vuoden 2019 toimitilainvestointien ennuste on 80,2 milj. euroa, mikä alittaisi hyväksytyt määrärahat noin 4,2 milj. euroa. Alitus johtuu mm. hankkeiden viivästymisestä sekä siirroista seuraavalle budjettivuodelle. Alhaisen toteutumatilanteen vuoksi ennusteeseen sisältyy kuitenkin epävarmuutta.

Uudisrakentaminen

Uudisrakennusten työohjelman mukaisten hankkeiden kustannusennuste on 47 milj. euroa, joka alittaa uudisrakentamisen investointimäärärahan noin 2,6 milj. euroa. Kustannusten alitus johtuu mm. Kaivoksen päiväkotihankkeen viivästymisestä, paviljonkihankkeiden kustannusten siirtymisestä käyttötalouteen sekä allianssihankkeiden Hämeenkyllän ja Rajatorpan koulut budjetin määrärahan allokoinnista.

Toisella osavuosisikausjaksolla (5-8/2019) valmistui tilakeskuksen määrärahoihin Aurinkokivi koulun II vaihe ja Hakunilan päiväkotikoulu. Rakennusvaiheessa olivat Hämeenkyllän uusi korvaava koulurakennus liikuntahalliksi, Rajatorpan uusi korvaava koulu- ja päivähoitorakennus, Tikkurilan päiväkotikoulu Neilikkiellä, Veturin päiväkotikoulu ja Kaivoksen II päiväkotikoulu.

Suunnitteluvaiheessa olivat Leppäkorven koulun laajennus, Aviapoliksen kouluhanke (Atomi) sisältäen päivähoito- ja nuorisotiloja, Kivistön Ruusupuu päiväkotikoulu, Länsimäen päiväkotikoulu ja Uomarinteen päiväkotikoulu sekä urheilukenttien huoltorakennukset Korsoon, Martinlaaksoon ja Myyrmäkeen.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa oli seuraavia uudiskohteita: Jokiniemen ala-astekoulun laajennus päiväkotitiloilla, Maatutkimuksen ja kaupunkimittauksen tukikohta, Varia Vehkalan toimitilat sekä Vaskivuoren lukion laajennus. Resurssisysteistä joidenkin hankkeiden tarveselvitys- hankesuunnitteluvaiheiden aloittaminen on viivästynyt.

Esiselvitysvaiheessa olivat kauppakeskus Isomyyrissä olevien kaupungin toimitilojen korvaavat toimitilat, Aviapoliksen kouluverkko, Kivistön päiväkotiverkko sekä Myyrmäen ja Martinlaakson alueiden päiväkotiverkkojen yhdistäminen.

Konserniyhtiöiden hankkeista valmistuivat VAV:n hanke Myyrmäen vanhustenkeskus sekä VTK:n hankkeista Ylästön II koulu lähiliikuntapaikkoineen ja Koivukylästä Hosantie 2:sta vuokrattujen kaupungin arkiston korvaavien tilojen muutostyöt.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena Tikkurilan keskustan uusien monitilatoimistotilojen KVR-urakan kilpailutus oli valmisteluvaiheessa kaavamuutoksineen. Vanhan toimitalon purku-urakka oli kilpailutettu erikseen ja purkutöiden on määrä alkaa myöhemmin syksyllä.

Suunnitteluvaiheessa VAV:n hankkeista oli erityisryhmien asunto- ja palvelutiloja sisältävä Koisoniittyhanke Koivuhaassa.

Konserniyhtiöiden hankkeista Tikkurilan hyvinvointikeskuksen tarveselvitys on hyväksytty sosiaali- ja terveyslautakunnassa 2018. Tarveselvitys viedään syksyllä tarkistuksen jälkeen kaupunginhallitukseen ja hankkeelle haetaan sosiaali- ja terveysministeriöstä poikkeuslupa. Tikkurilan vanhustenkeskuksen tarveselvitys on kh:n hyväksymä ja hankkeelle on saatu ministeriön poikkeuslupa. Molemmille hankkeille laaditaan hankesuunnitelma alkuvuonna 2020.

Kaupunkikonsernin ulkopuolelta vuokrattavat Korson ja Rajakylän paviljonkipäiväkodit valmistuivat tarkastelujaksolla. Koivukylästä vuokrattiin ja otettiin käyttöön alueen kirjastolle uudet tilat. Keimolanmäen paviljonkipäiväkotijä ja alakoulutilat olivat rakennusvaiheessa.

Korjausrakentaminen

Peruskorjaustyöohjelman mukaisten hankkeiden kustannusten ennustetaan alittavan määrärahavarauksen noin 1,5 milj. euroa johtuen hankkeiden aikatauluviiveistä ja osin siirtymisestä seuraavalle budjettivuodelle.

Tarkastelujaksolla suurimmista hankkeista valmistuivat Havukosken koulun perusparannus, Askiston koulun osittaiset peruskorjaustyöt, Vaskivuoren lukion ruokailutilojen muutostyöt sekä Hansin, Matarin ja Varistoniityn päiväkotien osittaiset peruskorjaukset ja 2018 tehdyn Kuusikon koulun osittaisen peruskorjaushankkeen osalta piha-alueen korjaukset.

Rakennusvaiheessa olivat Västersundomin koulun peruskorjaustyöt, allianssiurakan osana toteutettava Rajatorpan vanhan koulun 2. ja 3. kerroksen perusparannus sekä Jokiniemen päiväkodin osittainen peruskorjaus. Pihojen korjaus- ja muutostöitä oli meneillään Jokivarren ja Simonkylän kouluilla sekä Maarukan ja Vaapaalan päiväkodeissa.

Koulujen korjaushankkeista suunnitteluvaiheessa olivat Leppäkorven koulun muutostyöt ja Ruusuvuoren koulun korjaustyöt. Lisäksi suunnitteluvaiheessa olivat kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaustyöt, Solkikujan päiväkodin osittaiset peruskorjaukset sekä Myyrinkodin muutostyöt. Pienempiä suunnittelukohteita kaudella olivat mm. Mikkolan Vega koulun korvaava lämmönjakohuone, Vantaan museon hissihanke, Patotien päiväkodin yläpohjakorjaustyö sekä virkistysalueiden Bjurs ja Palojärvi viemäröintimuutokset ja Nikinmäen koulun lähiliikuntapaikka.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat mm. Jokiniemen ala-astekoulun, Kilterin koulun, Kytöpuiston koulun, Simonkallion koulun ja Nikinmäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt sekä Håkansbölen kartanoalueen päärakennuksen ja talousrakennusten korjaustyöt.

Sisäilmaongelmien korjaustöiden kustannuksia arvioidaan toteutuvan noin 5,0 milj. euroa.

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden kustannuksia ennustetaan toteutuvan noin 2,2 milj. euroa eli lähes määrärahojen suuruisesti. Tarkastelujaksolla valmistui Koskikujan päiväkodin osittainen peruskorjaushanke. Rakennusvaiheessa olivat Håkansbölen päiväkodin pihakorjaustyöt ja Kielotie 13 korvaavien väistötilojen muutostyöt Tikkurilassa Asematie 6-10:ssä.

Konserniyhtiö VTK:n toimesta olivat käynnissä omistamansa Lumo-lukion nuorisotilan muutostyöt. Tilahallinnalla oli VTK:n kanssa meneillään selvitykset perhekeskuksen ja hammashoidon toimitilojen laajennus- ja muutostarpeista VTK:n omistamissa Korson ja Koivukylän alueen kiinteistöissä.

Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden investointien toteuma oli toisen vuosikolmanneksen jälkeen 2,6 milj. euroa ollen 34 prosenttia talousarviosta. Vuodelle 2019 aineetonta investointia on budjetoitu 7,9 milj. euroa. Investointien ennustetaan toteutuvan 7,4 milj. euron mukaisesti.

Keskeisimpiä hankkeita, jotka ovat käynnissä 2019:

- Apotti - (jonka rahoitus käyttötaloudesta)
- Matti - hanke
- Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä
- Hijat 2
- Työvuorosuunnittelu
- Hankinnasta maksuun
- Konserniyhtiöiden perustaminen järjestelmiin
- SAP versiopäivitys
- Digione esiselvitys
- Sähköinen asiointi (palaute ja avustushakemukset)
- Mobiilipalvelut
- Ohjelmistorobotiikka
- Digisuunnitelmien toimeenpano

Julkinen käyttöomaisuus

Infran rakennustyöt ovat kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana edenneet työohjelman mukaisesti ja talousarvion mukaisista määrärahoista on käytetty noin kaksi kolmannesta. Merkittävimpiä käynnissä olevia liikennealueiden hankkeita ovat Tikkurilantien ja Vantaankoskentien rakentaminen sekä Kvartsiraitin kattaminen Kivistön kaupunkikeskuksessa. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä kohteita ovat Lipstikanpuisto ja Ankkapuisto sekä urheilualueista Rekolan urheilukenttä ja Myyrmäen urheilupuisto. Yhteishankkeista Kehä III:n Askiston kohdan suunnittelu on edennyt odotetusti.

Irtain omaisuus

Konserni- ja asukaspalvelujen irtaimen omaisuuden hankintoihin on asukaspalveluissa vuodelle 2019 budjetoitu yhteensä 200 000 euroa, jota on tällä hetkellä käytetty yhteensä 87 026 euroa: kuntalaispalveluiden asukastiloihin 77 306 euroa ja arkiston digitalisointiin 9 720 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan talousarviossa on varauduttu toimialan irtaimen hankintoihin. Irtaimen omaisuuden investointikohteet on siirretty toteutettavaksi käyttötalouden puolella kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisimmalla rahoitusleasing-mallilla. Merkittävin valmistuva kohde vuonna 2019 on Myyrmäen vanhustenkeskus.

Sivistystoimen toimialan irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan toteutuvan suunnitelman mukaisesti.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan irtaimen omaisuuden määrärahalla on hankittu kalustoa Varikolle sekä kalustettu Silkin uutta toimitilaa. Useimmat hankinnat ajoittuvat loppuvuoteen ja irtaimen omaisuuden investointien ennustetaan toteutuvan vuonna 2019 talousarvion mukaisesti.

Kiinteä omaisuus

Maanhankintaneuvotteluja on ollut runsaasti alkuvuoden aikana ja kuluvan vuoden aikana kaupungille on saatu hankittua jo 102 ha maa-alueita. Riippuen Kivistön asemakaavojen voimaantulosta, sitovien sopimusten ja muiden velvoitteiden kautta tuleviin maahankintoihin voidaan joutua esittämään määrärahakorotusta vuoden 2019 aikana.

Esirakentaminen ja pilaantuneiden maiden kunnostaminen ovat edenneet hyvin alkuvuonna ja esimerkiksi Vehkalan suuri resurssiviisaasti toteutettu esirakentamiskohde saadaan päätökseen loppuvuoden aikana.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeiden ja osuuksien määräraha oli alkuperäisessä talousarviossa Apotti Oy:n sijoitetun vapaan omanpääoman rahastoon 0,95 milj. euroa sekä osakkeiden hankintaa varten varattua määrärahaa 0,5 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto päätti 4.3.2019 korottaa määrärahaa 4 milj. euroa Suomi-Rata-hankeyhtiön pääomittamiseksi. Yhteensä osakkeiden ja osuuksien ostoon tarkoitettua määrärahaa on 5,450 milj. euroa.

Määrärahaa on käytetty Apotti Oy:n sijoitetun vapaan pääoman rahastoon 0,907 milj. euroa sekä muihin osakehankintoihin 0,492 milj. euroa. Lisäksi 5,450 milj. euron määrärahasta on 1,0 milj. euroa käytetty osakkeiden hankintaan Vantaan Työterveys liikelaitoksen toiminnan siirryttyä Vantaan Työterveys Oy:ksi, kaupunginhallitus 17.12.2018 § 20. Määrärahan ennustetaan jäävän noin 1,0 milj. euroa alle budjetoidun, koska Suomi-Rata-hankeyhtiön pääomittamiseen tarkoitettu 4,0 milj. euroa ei toteudu kokonaisuudessaan kuluvalle vuodelle.

Liikelaitosten investoinnit

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen investoinnit vuodelle 2019 on 2,3 milj. euroa. Investointien ennustetaan toteutuvan määrärahojen suuruusina.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen hoitoyksiköitä korvataan vanhenemisen johdosta, hoitoyksiköiden korvaushankinnat toteutetaan leasingsopimusjärjestelyillä.

HENKILÖSTÖ

	31.8.2018	31.8.2019
Yleishallinto	4	4
Kaupunginjohtajan toimiala	175	177
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	330	336
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	501	512
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	2 788	2 857
Suun terveydenhuollon liikelaitos	325	321
Sivistystoimen toimiala	5 765	5 727
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	655	643
Yhteensä	10 543	10 577

Lähde: Kompassin henkilöstömäärä raportti

Vuoden 2018 henkilöstömäärästä on poistettu 1.8.2019 Vantaan Työterveys osakeyhtiöön siirtynyt henkilöstömäärä.

Henkilöstömenot

Palkkamenot kasvoivat tammi-elokuussa 6,5 prosenttia edellisvuoden ajankohtaan verrattuna. Kuluven vuoden palkkamenot elokuun lopussa olivat 278 milj. euroa, mikä on 17 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Palkkamenojen kasvuun vaikutti kunta-alan sopimusratkaisu. Palkkoja on nostanut kuluvana vuonna ensin 1.1.2019 paikalliset järjestelyerät sekä tammikuun nk. kertaerä. Lisäksi 1.4.2019 yleiskorotukset nostivat palkkoja.

Koko henkilöstön määrä pysyi lähes samana edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Eniten henkilöstön määrä on kasvanut Sosiaali- ja terveystoimessa.

Henkilöstön kehittäminen

Koulutussuunnitelmien mukainen henkilöstökoulutustarjonta on toteutuksessa uuden yhteistyökumppanin Amiedun kanssa ja yhteistyö on käynnistynyt kaikkien toimialojen kanssa.

Vantaan kaupungin henkilöstön työhyvinvointia mittaava Kunta10-työhyvinvointitutkimuksen tulosten käsittely käynnistyi aktiivisesti alkuvuoden aikana eri tasoilla ja näistä on nostettu joka toimialalla/tulosalueella/yksiköissä kehittämiskohteita. Laadunarvioinnin Laava-arviointi ja siihen liittyvät työpajat on toteutettu valikoiduilla toimialoilla ja tulosalueilla. Kunta10 kehittämisenostojen sekä laadun arvioinnin pohjalta toimialat nostavat vuoden 2020 tulokorttiin tavoitteensa. Lisäksi Kunta10 tulosten pohjalta kaupunkitasoisesti valmisteltiin Uhka- ja väkivallan vastainen kampanja #ollaanihmisiksi, joka alkaa näkyä työpaikoilla elokuun loppupuolella ja julkisuudessa syyskuulla.

Toimialojen muutoksia on tuettu erilaisilla kehittämisprosesseilla ja johtamisosaamisessa on jatkettu esimiesten ja johtajien valmennusohjelmia. Uusi Vantaa näkyy vuonna 2019 myös valmennusten teemoissa. Kokonaisuudessaan Uusi Vantaa muutoksen johtamisen tukimalli on rakennettu ja muutostyöpajat ja -valmennukset ovat tuotannossa. Muutostukimallin mukaista tukea on tarjottu kaupunkitasoisesti sekä toimialoille. Toimialat ovat toteuttaneet työpajoja ja valmennuspäiviä, osallistujia erilaisissa foorumeissa on ollut 374 henkilöä.

Lisäksi on toteutettu suunnitelman mukaiset muut esimiesvalmennukset: Johtamistarjotin, Esimiehenä Vantaalla, Lähiesimiestyön ammattitutkinto LAT ja johtamisen erikoisammattitutkinto JET ovat oppisopimusryhminä sekä ”Tomuta - toimintakulttuurin muutosta johtamassa” strateginen valmennusohjelma. Myös uutuuksena on käynnistetty esimiesten ryhmätyönohjaus sekä kokeiluna esimiesten työhyvinvointia tukeva itsensä johtamisen coachingprosessi.

Osuma koulutusten hallintajärjestelmän päivitys on päivitetty ja Osuma Omapalvelu 2 on käytössä jokaisella kaupungin työntekijällä 2.9.2019 alkaen. Vanha Osuma on siirretty uudelle alustalle ja on hieman erinäköinen kuin aikaisemmin, mutta perustoiminnot säilyvät samanlaisina.

Sairauspoissaolot vähenemässä

Vuoden 2019 ensimmäisellä puolivuotisjaksolla sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 0,4 prosenttiyksiköllä (6kk/2019: 4,53 %; 6kk/2018: 4,93 %). Etenkin pitkien, yli 30 päivän poissaolojen osuus on vähentynyt. Tuunatun työn osuus on myös kasvanut suhteessa edellisen vuoden tasoon (5,16 % osuus sairauspäivistä). Työhyvinvointiasiantuntijat ovat olleet esimiesten tukena yhteensä 469 henkilön työkykyhaasteiden selvittämisessä. Sairauspoissaolojen määrä on ylittynyt 90 päivällä 284 henkilöllä, joista jatkosuunnitelma työhönpalaamiseksi on tehty 91 prosentille.

Alkuvuonna 2019 on uudistettu epäasiallisen käyttäytymisen ja kiusaamisen selvittelymenettelyä. Työsuoje-luvaltuutetut ovat olleet neljän ensimmäisen kuukauden aikana mukana yhteensä 73. asian selvittelyssä. Työ-turvallisuusilmoitusten tekemiseen on saatu alkuvuonna Tutkan mobiiliversio.

Työtapaturmien määrä on lisääntynyt huomattavasti edellisestä vuodesta. Keski-Uudenmaan pelastuslaitok-sen henkilöstölle tapahtuneet työtapaturmat ovat yli kaksinkertaistuneet edellisen vuoden vastaavaan ajan-kohtaan ja myös kaupungin muun henkilöstön osalta lisäystä on etenkin työssä tapahtuneissa (78 %), mutta myös työmatkalla tapahtuneiden tapaturmien osalta (21 %). Lukumäärien lisäksi myös niistä johtuvat pois-saolot ovat lisääntyneet (0,6 %-yksiköllä). Syitä kasvulle selvitetään.

Järjestelmien kehittäminen

Uuden työvuoro- ja optimointijärjestelmän käyttöönottoprojekti etenee suunnitellusti ja käyttöönoton toi-sen vaiheen käynnistämisestä on sovittu. Hijatin uuden version käyttöönottoa jouduttiin siirtämään toimit-tajasta johtuvista syistä ja käyttöönotto vaiheistettiin sopimusalan ja toiminnallisuuksien perusteella 1.4.–30.9.2020 väliselle ajanjaksolle.

VANTAAN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT

Osavuositarkastuksissa 1.1.-31.8. 2019 raportoidaan Vantaan kaupungin merkittävien tytäryhtiöiden toimin-nan ja talouden tilanne kyseiseltä ajalta. Tytäryhtiöraportin tiedot perustuvat konsernipalveluiden lähettä-miin, yhtiöiden toimitusjohtajien 6.9.2019 mennessä palauttamien kyselylomakkeiden tietoihin.

Yhtiöiden toimittamat tulos- ja tasetiedot ovat tietojen keruuhetkellä olleet vielä osin keskeneräisiä, mikä tarkoittaa sitä, että monet yhtiöt ovat käyttäneet elokuun osalta toteuman sijaan kyseisen kuukauden en-nustetta tai budjetoituja lukuja. Yhtiöiden kokoeroista, toimialojen- ja toiminnan erilaisuuksista sekä toimi-tusjohtajien toimittamien raporttien erilaisuudesta johtuen raportointi ei ole kaikkien yhtiöiden osalta yhte-neväistä. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konsernipalvelut.

**Vantaa
Vanda**